

VIENYBĖ

72 M. 38 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 25 D.

TEL. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Komunistai reikalauja, kad amerikiečiai apleistų Formozą

Manoma, kad Amerika, nežiūrint savo griežto nusistatymo, vis vien padarys Pekinui nuolaidą

Praėjusią savaitę prezidentas Eisenhoweris atmetė Chruščiovo notą, kurią Amerikos ambasadorius Maskvoje sekmadienį grąžino Sovietų užsienių reikalų ministerijai.

Sovietų notoje buvo šurkščiai išpėjama, kad Amerika atitrauktų savo karines pajėgas iš Taivano srities, arba turės skaitytis su galimybe, kad komunistinė Kinija jas išvys.

Prezidentas Eisenhoweris Chruščiovo notą pavadino įžeidžiančia ir grąžinančia. Jis pažymėjo, kad ji nepriimtina pagal tarptautinę praktiką.

Maskva tuoj smarkiai reaguavo į šį atmetimą. Sovietų žinių agentūra Tass pareiškė, kad toks veiksmas rodo Amerikos nenorą klausyti išminties balso. Gi komunistinė Kinija notos atmetimą pavadino neskrupulingu darbu, kuriuo nepaisoma jokio tarptautinio mandagumo.

Šią savaitę prezidentas Eisenhoweris ruošiasi paskelbti savo nusistatymą Taivano sąsiaurio reikalu, kas bus atsakymu į Chruščiovo kaltinimus.

Nežiūrint, kad notos atmetimas kiek padidino pesimizmą

užsienio stebėtojų sluogsnuose, iš Baltųjų Rūmų pusės pastebimas didelis noras Tolimųjų Rytų konfliktą išspręsti taikingai. Tvirtinama, kad prezidentas žadąs eiti toli, įieškodamas garbingo kompromiso.

Paskutinės žinios iš Varšuvos, kur vyksta derybos tarp Amerikos ir komunistinės Kinijos ambasadorių, leidžia spėlioti, kad šios derybos bus perkeltos į Jungtines Tautas.

Nežiūrint laimėjimo, kuri Amerika pasiekė, kad komunistinės Kinijos atstovavimo klausimas šioj sesijoje nebūtų svarstomas, Washingtonas prisibijo, kad spręsdiant Taivano srities konfliktą, didžiama nebus ši kartą Amerikos pusėje, net ir jos sąjungininkai yra pakeitę pažiūras komunistinės Kinijos atžvilgiu.

Kinai komunistai Varšuvoj reikalauja iš amerikiečių, kad ne tik kinai nacionalistai evakuotų Quemoy salą, bet taip pat amerikiečiai atitrauktų iš Formozos.

Nežiūrint, kad iš vienos pusės pabrėžiamas griežtumas ne-

užleisti komunistams Quemoy salą, padidinant pagalbą 90 milijonų dolerių, oficialiuose sluogsnuose, tačiau, galvojama kad visvien teks padaryti komunistams nuolaidas. Kalbama apie salų neutralizavimą ir gal bus einama iki visiško atdavimo komunistams, jei Pekinas pasižadės nevertoti agresijos prieš Formosą.

ĮSAKYTA ŠAUTI BE ĮSPĖJIMO

Pirmadienį Beirute buvo prisaikdintas naujasis Libano prezidentas Fuad Chehab.

Trumpame žodyje jis pareiškė dirbsiąs Libano vienybei ir sieksiąs greito svetimų dalinių atitraukimo iš krašto, Chehab pažadėjo pagerinti Libano vidaus padėtį ir siekti pašalinti įtampas tarp Libano ir kitų arabų kraštų. Jis nurodė, kad Libano politika remsis JT chartos ir Arabų Lygos susitarimo dėsniais.

Bet nežiūrint, kad naujai išrinktasis prezidentas pradėjo eiti pareigas, krašte tebevyksta atentatai. Libano saugumo pa-

VIRŠUJE: Su vasara atsisveikinant... G. Peniko nuotrauka

* S. Atlanto pakto taryba susirinkusi Paryžiuje posėdžiui išklauskis gen. sekretoriaus Spaak pranešimą apie Kipro salos ginčą, kurie liečia to pakto tris narius: Graikiją, Turkiją ir Angliją. Spaak žada patiekti konkrečius pasiūlymus nesusipratimams tarp Graikijos ir Turkijos dėl Kipro salos pašalinti.

* Meksikoje nuo smarkių liūčių, kokių nėra buvę 51 metų bėgyje, prigėrė 38 asmenys ir 40,000 liko be pastogės. Daugelyje vietų keliai išgriauti, kas paraližuoja susisiekimą ir trukdo gelbėjimo darbus.

* Paryžiaus priemiestyje policija susidurė su ginkluotais alžyriečiais ir po susišaudymo 3 alžyriečiai buvo nukauti. Bordeaux mieste ginkluoti alžyriečiai apšaudė policijos automobilį, gi Paryžiuje policija atrado alžyriečių paslėptą bombą Eifelio bokšte, kurį kasdien aplanko tūkstančiai turistų.

Lietuvoj mirė A. Šalčiuvienė

Praeitą antradienį, rugsėjo 23 d. Kaune mirė širdies liga žinoma pedagogė rašytoja Antanina Gustaitytė-Šalčiuvienė, 64 m. amžiaus. Jos vyras, prof. Petras Šalčius, mirė šių metų balandžio mėnesį. Vėlonė yra keletu knygų autorė. Liko dukterė dr. Giedra Sidrienė, sūnus Algimantas Šalčius, penkios seserys (Chicagoje ir Washingtono) ir aštuoni anūkai. Plačiau apie vėlonę -- kitame numeryje.

* Prieš mėnesį komunistų pradėtas Quemoy salų apšaudymas nesumažėjo. Komunistai į Taivano sritį sutraukia naujų jėgų.

* Praėjusią savaitę Chruščiovas pirmą kartą puolė de Gaulle vyriausybę, pareiškdamas, kad jei nauja prancūzų konstitucija bus priimta, tai reikš žingsnį į diktatūrą. De Gaulle šalininkai sako, kad Chruščiovo puolimai tik padės naujos konstitucijos pravedimą, nes nekomunistai prancūzai ryžtingiau teigiamai pasisakys šį sekmadienį referendume.

* Pirmadienį prez. Eisenhoweris grįžo iš atostogų ir priėmė Lotynų Amerikos užsienių reikalų ministerius, kurie šiuo metu posėdžiauja Washingtono.

* Prancūzija įteikė protestą Tunisui, Marokui ir Libijai prieš jų pripažinimą laikinosios Alžyro vyriausybės, kurią praeitą penktadienį Kaire paskelbė Alžyro išlaisvinimo frontas.

* Italijoje rugsėjo 19 d. oficialiai buvo uždaryti "tolerancijos namai", kurių buvę 543. Tvirtinama, kad Italijoje prostitucija verčiasi apie 100,000 moterų.

* Vienoje šią savaitę prasidėjo tarptautinė atominės energijos agentūros konferencija.

* Garsusis čelistas Pablo Cassals priėmė kvietimą koncertuoti Jungtinių Tautų visuomos susirinkimo salėje spalio 24 d. Jungtinių Tautų dieną. Cassals nėra koncertavęs Amerikoje nuo 1928 metų.

* Sovietai sutiko sugrąžinti lavonus 6 amerikiečių lakūnų, kurių transporto lėktuvas sudužo rugsėjo 2 d. Armenijoje. Bet jie nesuteikė jokių žinių apie 11 kitų lakūnų, kurie skrido tame pačiame lėktuve.

* Chruščiovui pasiūlius, komunistų partijos centro komitetas priėmė reformą švietimo srityje, pagal kurią panaikinamos dešimtmetinės mokyklos, grįžtant prie septynerių ar aštuonerių metų mokslo.

LAIŠKAI

Prašau balso!

Perskaicius p. Tysliavienės PLB seimo koncerto aprašymą Vieniybėje, kilo klausimas: ar ne laikas pradėti vertinti mūsų veikėjus, koncertų rengėjus, chorų vedėjus ir visus tuos, kurie be atlyginimo dirba, kad lietuviškas žodis skambėtų Išivijoje? Ar ne laikas dėl poros pelių liautis niekinti visą grūdų maišą? Ar ne laikas savo tarpe pradėti jieskoti gėrio ir šalinti neapykantą?

Jei ne p. Barzdukas, tai nebūtų susikūrusi Bendruomenė. Jei ne tos pačios Bendruomenės pastangomis surinkti pinigai, tai nebūtų buvę ir koncerto. Barzdukas iškilo dėl to, kad būtų suteikta proga iškelti lietuvių kultūrą, ypač tuos asmenis, kurie eilę metų tą kultūrą kėlė tarp kitataučių, kaip p. Mikulskis. Jis šimtus koncertų surengė Vokietijoje ir kitur. Jo pastangomis lietuviškai įsigijo draugų ten, kur jie buvo taip reikalingi. Aš, kaip buvęs LVS pirmininkas, kuris rūpinosi, kad DP bilius būtų priimtas, žinau kiek p. Mikulskio koncertai tam padėjo. Jo pasiaukojimas Tėvynei seniai yra visiems žinomas, tik reikia, kad mes geriau įvertintume Čiurlionio Ansamblio nuopelnus. Tada gal nekraispsim

tiek dėmesio į tai, kas ir kaip dirgavo. Mes čia apie kitus garsius dirigentus nieko negirdėjome tada, kai pabėgėliai gyveno skurde ir kai jiems daina buvo reikalinga tautiečiams iš desperacijos ir nevilties gelbėti.

Kai dėl angliškos spaudos, kuri nieko neraz apie PLB koncertą, tai dėl to yra kalti vienos rengėjai. Jie ten New Yorke turėjo padaryti tinkamus kontaktus iš anksto. Antra vertus, tas koncertas buvo rengiamas mūsų pačių dvasiai kelti. Reklama turi savo vertę, bet abejotina, ar ji yra pastovi. Čiurlionio Ansamblis, kuris padeda auklėti mūsų jaunimą ir palaiko lietuvišką dvasią Išivijoje, yra pastovus ir turi apčiuopiamos vertės.

Ar ne laikas mums liautis viską dažyti juodai ir nors kartą sušukti: "Vallo, vyrai, gerai atlikote!" Mes visi žinome, kad visada gali būti dar geriau, bet dėl to nepaneikime nuodėmių ir rimty pastangų. Tik taip elgdamiesi, mes galime tikėtis susilaukti dar geresnių meno kūrinių ir aukštesnio lygio koncertų.

P. J. ŽIŪRYŠ

Cleveland, Ohio

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI MEDŽIAGAS SIUNTINIAMS I LIETUVĄ, GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite išitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas

Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos
žemėnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(Išilpti Sutphin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

SALE 50% OFF SALE

ANNUAL FLOOR SAMPLE AND GENERAL WAREHOUSE CLEARANCE

Modern Bedroom Suites	\$90.00
Modern 3-pc. Living Room	129.00
Convertible Studio Couches	49.00
Hollywood Beds — Ensemble	39.00
Hiriser Folding Cots	19.00
Cotton Mattresses — all sizes	9.95
Famous Make Hotel Type Innerspring Mattress	14.95
Orthopedic Hair Innerspring Mattress and matching box spring 2 piece set	49.00
Steel Bed Frame Casters	6.95
Dinettes	39.00

CONVENIENT TIME PAYMENTS
FOR REAL SERVICE
AND SATISFACTION
See Us First

CYPRESS BEDDING AND MATTRESS CO.
3 Floors of Fine Bedding and Furniture
3427 Fulton Street Brooklyn, N. Y.
(near Lincoln Avenue)

APplegate 7-8802

Mūsų naujakuriai

NEW HAVEN, CONN. - Mūsų naujakuriai jau visi neblogai čia įsikūrę: turi nuosavus namus, važinėja automobiliais, leidžia vaikus į universitetus ir t. t.

Praėjusią vasarą baigė University of Connecticut karinių mokslų skyrių Jonas Kronkaitis, Kazio ir Katarinos Kronkaičių jaunesnysis sūnus. Vyriausybė pasiuntė jauną leitenantą dar pagilinti karinių mokslų, o po Naujų Metų, manoma, jis bus komandiruotas į Europą. Vyresnysis Kronkaičių sūnus Vytautas dabar yra Japonijoje, tarnauja Amerikos kariuomenėje, kaip štabo seržantas.

K. Kronkaičių šeima atvyko į Ameriką 1949 metais, o jau pasiekė labai daug: sūnus pasižymėjo moksle ir tarnyboje (sūnus Vytautas išbuvo keliolika mėnesių Greenlandijoje), tėvai šiais metais persikraustė į nuosavą namą, iškėlė (kurtuvių puotą ir kartu pasidžiaugė kad sūnus baigė universitetą. Puotoj dalyvavo ikimtinai naujakuriai. Ta pačia proga buvo pareikšta padėka visiems tiems, kurie rūpinosi, kad kuo daugiau lietuvių čionai galėtų patekti. Dabar tik galime sveikinti naujakurius, tiek daug pasiekusių moksle ir kitose srityse.

JUZĖ DIČKIENĖ

JOHN BALTADUONIS Frankford Avenue

CAFE

1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

WHITE'S DRUG, INC.

Mes siūniamo įvairius
vaistus jūsų giminei
Lietuva
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja da-
giau kaip 20 metų.
380 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

AR NEPERMOKATE UŽ savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų
moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas
yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui,
geresnei savo apsaugai ir
greitesniam patarnavimui,
reikalaujant nuostolių
atlyginimo.

KREIPKITĖS:

Albert F. Peters (Petrauskas)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 QUEENS BLVD., FOREST HILLS 75, N. Y.
Tel. Virginia 3-1477

Namų adresas:

106-53 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus,
įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir
valstybinių taksų (INCOME TAX) užpildyti, pirki-
mui piniginių perlaidų (MONEY ORDERS),

kreiptis

HAVEN REALTY Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
TEL. VI 7-4477

Kasdien -- 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadieniai -- 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. 700 Caroline Ave.
Main 4-6400 N. Valley Stream, N. Y.
Valley Stream 5-0783
LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, (vairių progų - vestuvių,
krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų,
Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

Lietuviai 1959 m. iškilmėse.- A. Rudžio šansai patekti į JAV Kongresą.- Antras nuosmukio aktas jezuitų namuose su Naujienų parama. - "Iš rūkštelės likerio nebus".

Sekantisiais metais Chikaga bus sujungta vandens keliu su Atlanto vandenynu. Ta proga įvyks daug įvairių didelio masto parengimų: pasaulinė paroda, sporto šventė, meno festivalis ir t. t. Įvairiose iškilmėse ir parodoje Lietuva galėtų dalyvauti kaip nepriklausoma valstybė, kitose -- lietuviai galėtų pasirodyti kaip pajėgi Chicagos gyventojų grupė. Laiko liko palyginti visai nedaug, o padaryta, berods, visai mažai: tik rezervuotas 200 kv. jardų sklypelis. Inicijatyva šiame reikale priklauso Chicagos lietuvių prekybos rūmams. Deja, šiuo metu daugelis aktyvių rūmų narių užimti talka A. Rudžio rinkiminėje kampanijoje. Reikia tikėtis, kad rinkimams pasibaigus jie visą savo biznierišką apsukrumą panaudos parodos reikalams. Lietuviškų pajėgų, galimų panaudoti šioms progoms, yra pakankamai, tereikia gero organizatoriaus su Antano Olio mastu ir užsimojimu.

***

Demokratų partijai nesutikus išstatyti Antano Rudžio kandidatūros į kongresmanus, jis nutarė kandidatuoti kaip nepriklausomas kandidatas ir šiomis dienomis jau išvystė nemenką priešrinkiminę kampaniją. Rinkiminis distriktas, kuriame A. Rudis išstatė savo kandidatūrą, tęsiasi nuo 65 gatvės į pietus iki 126 gatvės tarp State St. ir Cicero Avenue. Tame distrikte, kaip matome, yra beveik visa lietuviška Marquette Parko kolonija ir dalis Rosalando kolonijos. Lietuvių distrikte yra daug, bet toli gražu jie nesudaro daugumos. Šalia lietuvių čia yra nemažai slavų kilmės -- lenkų ir čekų -- gyventojų, o

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

pietinėje distrikto dalyje gyvena negrai. Įgyti simpatijų visose gyventojų grupėse yra nelengvas uždavinys, tačiau, teoriškai galvojant, įmanomas. Optimistai teigia, kad nepriklausomas kandidatas kaip tik turi daug šansų, o pesimistai, žinoma, aiškina, kad be partinės mašinos pagalbos nieko neišpėsi. Kas teisus, pasirodys lapkričio pradžioje.

A. Rudžio rinkiminis menadžeris yra Wilson College prof. Jerome - Jančiauskas. Lietuvių rinkimų komiteto priešakyje stovi vienas "automobilių karalius" (Chrysler dealeris) S. Balzekas Sr., o svarbiam finansų komitetui pirmininkauja kitas mūsų "automobilių karalius" (Buick dealeris) Dan Kuraitis. Iš abiejų dienraščių Draugas A. Rudis, kaip savo pakraipos žmogų, remia gana nuoširdžiai, tuo tarpu Naujienos, besilaidydamos demokratų partijos disciplinos, apie Rudį rašo labai šykščiai. Nėra tačiau abejonės, kad A. Rudžio laimėjimas būtų didelis visų lietuvių laimėjimas.

***

Paminėjus rimtesnes lietuviškos Chicagos problemas, galima sustoti ir prie mūsų gyvenimo komiškosios pusės. Kaip žinia, vadinamas nuosmukio manifestas iki šiol sukėlė labai daug aidų laikraščių straipsnių pavidale, o dabar laikraščiuose pasirodė žinių, kad net ruošiamas protesto mitingas. Žinoma, jis įvyks Chicagos jezuitų namuose ir jį smarkiai garsins ateitinės NAUJIENOS, o visam triukšmui vadovauja "anti-nuosmukininkų fronto" vadas

A. Rūkštelė. Vado garbė ir pareiga jam atiteko dėlto, kad visame tame nevykusiai surengtame, tačiau iš dalies teisingame manifeste, kaip konkretus nuosmukio pavyzdys, buvo paminėtas tik A. Rūkštelės str. apie Picasso, (apie kurį aš jau rašiau VIENYBĖJE dar prieš manifestą). Taip pagerbtas, jis aišku turėjo pakelti jam numestą dvikovos pirštinę ir pradėti ofensyvą. Taikiniu jis sau pasirinko New Yorke buvusio meno parodos... katalogo A. Rannito parašytą įvadą. Mat, Rannitas paminėjo keletą iš Lietuvos kilusių dailininkų, turinčių nemažą vardą Amerikos meno pasaulyje. A. Rūkštelė surado, kad pora tų dailininkų buvo įtartai komunizmo simpatijomis ir pakėlė didžiausią demagoginį triukšmą per J. Pr. (J. Pronsky) Naujienose ir pats tiesiogiai DRAUGE. Paskutinis jo straipsnis gerokai apkarpe, tačiau ir tai kas liko po dvasiško cenzoriaus, kvepia pigiausios rūšies demagogija.

Tai kas, kad kas nors turėjo ar turi simpatijų raudoniesiems! Nuo to juk jų darbų

meninė vertė nekinta. Juk taip galvojant mes turėtumėm visai neminėti mūsų didžiojo M. K. Ciurlionio, nes jis... sirgo ir mirė nuo sifilio pasėkų, kaip tarp kitko ir Rafaelis! Grįžtant prie šių dienų intelektualų užkrečiamos ligos - komunizmo, reikia pastebėti, kad mes turime ir tikrą, iš gilumos kaimo kilusių lietuvių, ne Rannito minimų žydų, kurie, nors matė tik smūtkelius ir rūpintojėlius, o vis tiek susirgo ir dar tebeserga Amerikoje ir anapus geležinės uždangos komunizmu. Ar dėl to jų visi darbai yra nevertingi ir naikintini?!

Labai keista, kad tokios "atžagareiviškos" nuomonės randa tiek daug vietos NAUJIENOSE, kurios iš tradicijos turėtų būti pažangus laikraštis. Lietuviškos Chicagos užkulisų žinovai šitą reiškinių taip. Jėzuitų namuose veikiančios vadinamos Ciurlionio galerijos, apie kurias yra susispietę A. Rūkštelė ir kt. panašūs dailininkai, "direktorius" yra NAUJIENU meno sk. redaktorius ir dailininkas M. Sileikis. Jausdamasis taip pagerbtas, jis partipino daug vietos jėzuitų reklamai NAUJIENOSE, apie kurių Jaunimo Namus čia rasi beveik daugiau žinių negu DRAUGE. (Mat, tarp Draugo leidėjo marionų ir jėzuitų yra šiokia tokia konkurencija, o jėzuitus su ypatinga nesimpatija žiūri vietos parapijos klebonas, kuris būkštauja, kad jėzuitai, pastatę didesnę koplyčią, atitrauks nuo jo bažnyčios daug

KAIRĖJE: Praeitą sekmadienį uždaryta lietuvių dailės paroda Riverside Muziejuje vykusio iš-tisas 24 dienas ir buvo gausiai lankoma. Apie ją rašė New York Times, New York Tribune ir Daily Mirror. Tarp kita ko, šioje parodoje išstatytą dail. Romo Viesulo paveikslą "Vilkai" nupirko New Yorko viešoji biblioteka. Nuotraukoje, parodos atidarymo momentas. Iš kairės -- dail. V. Vizgirda, kun. M. Juras, prel. M. Krupavičius, vyskupas V. Brizgys, prel. J. Balkūnas, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, vyskupas V. Padolskis, V. Sidzikauskas, V. Meilus, S. Barzdukas, J. Slepetyš. Priemikrofono, Riverside Muziejaus direktorė Nettie S. Horch.

Vyt. Maželio nuotrauka

parapiečių.) Šitas visas interesų mišinys ir pavertė NAUJIENAS Rūkštelės demagogijos arena. Mat, Rūkštelė tariamai gina visos Chicagos dailininkų sąjungos su M. Sileikiu imtinai "garbę"...

Iš tikro A. Rūkštelė ir J. Pronskus gina tokią "meno rūšį", kuri yra ypatingai globojama visų totalinių režimų -- fašistinių ir komunistinių! Ir Rūkštelė į didesnio masto meno parodą Lietuvoje pateko tik vokiečių okupacijos metu. Tada Juozas Keliuotis jo paveikslus išpeikė. Tai esą patikavimas masiniam skoniui, bet ne menas. Rūkštelė į tą kritiką reagojo pristatydamas kelių žymių žmonių, bet toli gražu ne meno žinovų, jų tarpe Kipro Petrausko ir likerio gamintojo ats. gen. Velykio paliuėjimus, kad jis vis dėlto yra menininkas. Keliuotis, matyti turėdamas galvoje Velykio užsiėmimą, atsakė šiaip: "Taip tai taip ponai, bet iš Rūkštelės likerio vistiek nepadarysi."

Inž. Antanas Rudis, žinomas lietuvių veikėjas, nepriklausomas demokratų kandidatas į JAV kongresą Chicagoje.

DĖMESIO!

DĖMESIO

KAD JŪSŲ GIMNĖS IR ARTIMIEJI GAUTŲ SIUNTINIUS - DOVĀNAS KALĖDOMS JUOS REIKALINGA LAIKU IŠSIUSTI.

SIUNTINIAI SIUNČIAMĖ Į LIETUVĄ IR KITAS SSSR DALIS

Pristatymas garantuotas 100%. Muitai apmokami čia. Žemas įkainavimas. Siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia per 4-6 savaites. Oro paštu siuntiniai nuveina per 8-12 dienų. Galite siuntinius patys atnešti ar juos atsiųsti paštu. Paštu atsiuntę siuntinius sąskaitą gausite tuoj, ji išrašoma laike 48 valandų.

Jūsų patogumui mūsų įstaigose galite gauti vilnionių angliškių ir vietinių audeklų drabužiams, o taip pat įvairiausių medžiagų moteriškoms suknelėms, odų ir priedų batams, skarų, šalikų ir visokių kitokių daiktų, pačiomis žemiausiomis kainomis.

MERCURY PARCEL AND TRADING CO.

80 EAST 7TH STREET, NEW YORK 3, N. Y. TEL. OR 4-3930
SKYRIUS: 75 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Atidaryta 8-9 kasdien ir sekm. 9-4. Firmai vadovauja ukrainietis N. HORYSLAWSKY.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliavą,
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

KULTŪRINE PAINIAVA

Groti tuo pačiu girgždančiu gramafonu pasenusias
plokšteles tikrai būtų gėda ir jau labai nepatogu.

Žmogus ir tauta

Ar mes žmogų nusakytum vienai ar kitaip, vis vien jis yra darbininkas, bet ne robotas. Darbas gi reikalauja tobulesnio plano. Na, o planas, jo sudarymas nėra jokiu būdu įmanomas be dvasios. Nebe pagrindo sakoma, kad žmogus, kaip fizinio ir dvasinio pasaulio junginys, yra šios žemės valdovas. Žmogus savyje kaupia ir dvasinį pasaulį. Tai reiškia perdirbti fizinį pasaulį, jame apgyvendinti dvasinį pasaulį. Kitąpariant, reikia duoti fiziniam pasauliui tobulesnį, labiau sudvasintą pavidalą. Dostojevskis sakė: "Tik grožis tegali išgelbėti pasaulį. Ši kilni darba tegali atlikti tik dviejų pasaulių tarpininkas - žmogus." Bet žmogus kartu yra ir bejėgis. Jis negali gyventi vienas kur nors negyvenamoje saloje. Žmogus yra reikalingas visuomenės.

Iš patyrimo žinoime, kad žmogus negali gyventi be visuomeninio gyvenimo. Politinis arba valstybinis gyvenimas yra ne kas kita, kaip aukštesnė, tobulesnė visuomeninio gyvenimo forma. Ir kai jau žmogus visai pribręsta, kai jis jau visai suauga socialiniame gyvenime, jis nesulaikomai veržiasi į visuomeninį ir politinį gyvenimą.

Atskiras žmogus, kad ir yra dangaus ir žemės tarpininkas, vis dėlto jis pats vienas negali išsiversti. Jam iš mažens yra reikalingi tėvai, globėjai, be to, jam reikalingi mokytojai, auklėtojai. Jam reikalingi laikraščiai, knygos. Vadinas, žmogų veikia jį supas pasaulis. Bet ir žmogus veikia jį supantį pasaulį.

Kaip atskiras žmogus beaugdamas, bebėsdamas nori būti laisvas, nepriklausomas, taip ir kiekviena tauta nori gyventi politiškai nepriklausoma.

Nepaslaptis, kad mūnys yra ir tikių, kuriuos Lietuva pagimdė ir maitino, bet jie šiandien svėtinų vėjų vėsina mi ir niekaip negali lietuviškai sušilti. Tas negeroves supranta kiekvienas sąmoningas lietuvis. Teisingai sakoma, kad pakeitus gyvenimo vietą, sąlygas, profesiją, pašaukimą, tuo dar nepadarama didelės pataisos. Bet priverskite jį pakeisti savo temperamentą ir jūs jį sulaužysite. "Sallia tikėjimo", - sako J. V. Siwers - "švenčiausi žmogui dalykai yra gimtoji kalba ir teisė. Jie sudaro tą šventą trejybę, kuri kovoje kartu laimi arba žūva". Taigi ir atitautinimo darbas buvo ir yra vienas svarbiausių uždavinių išsivijioje.

J. MIŠKINIS

Tragiškai komiška padėtis yra išvyravusi mūsų visuomenėje -- iš vienos pusės didžiujamės, jei kuris lietuvis bet kurioje gyvenimo srityje prasimuša iš lietuviško kiaučio ir kame nors pasižymi platesne pasauline prasme. Ne tik didžiujamės, bet stengiamės tokį pasigauti ir padaryti lietuviu, jei jo protėvių protėviai gyveno toje pačioje gatvėje su Petraitiu, iš kitos gi pusės, priešingai -- stengiamės visom leistinom ir neleistinom priemonėm užgniaužti bet kokį lietuvių prasimušimą ar bandymą ištrūkti iš paminėti kiaučio, vis remdamesi kilniais tautiniais ar net Lietuvos vadavimo motyvais.

Bet tie du dalykai juk nesiderina: Jei norime lietuvių dailininką, muziką, rašytoją ar kitokį kultūrinį vertybių kūrėją laikyti vis po tautiniu ar parapijiniu andaroku -- tai gausis tikra kultūrinė velniava, kurią pavadinti mūsų kultūrinio gyvenimo nuosmukiu tikrai būtų per švelnu. Ir taip pat, jei norime, kad įvairių sričių kultūrininkai prasiveržtų į kultūringo pasaulio pripažįstamą lygį -- negalima tuo pačiu laiku laikyti juos už skvernų ir diktuoti jiems, kaip ir ką jie turi rašyti, dainuoti ar piešti. Būtų dar pusė bėdos, jei tuos nurodymus duotų kompetentingi asmenys, gi tikrovėje mūsų kultūriniam gyvenimui vadovauja visokie praeiviai mėgėjai, o ne tų sričių zinovai, todėl nereikia stebėtis, jog ruošiant Bendruomenės seimą, kaip p. Tysliavienę pažymėjo, koncerto programą sudarinėjo aptiekorius, o tikras ir vienas geriausių mūsų dirigentų sėdėjo publikoje ir klausėsi koncerto.

Ką parašė dir. V. Marijošius, paaiškindamas, kodėl jis buvo priverstas atsisakyti diriguoti prieš 2-jus metus ruošiamą koncertą -- yra skaudė tiesa mūsų kultūrinio gyvenimo nelaimė. Skaudė todėl, kad patys tas retas kultūrinio pasireiškimo progas paverčiame eiliniu piknikiniu balaganu, arba laipiojame per parketą su vyzomis, manydami, kad nesvarbu ką parodysime, bet kur parodysime. Kiekvienas, kas šiek tiek domisi muzikiniu gyvenimu, žino, ką reiškia Carnegie Hall vardas ir kodėl to vardo orumą buvo lemta pažaisti lietuviams -- tegali atsakyti tik tie, kurie blezdingėlę, per klausučių plytėlę ar nupieštą bakūzėlę po pušim laiko vienietis lietuvių tautine muzika ir menu.

Čia nėra toks paprastas klausimas, kaip daugelis bando aiškinti: Girdi, kas čia blogo, juk pirmoj vietoj menas, literatūra ir muzika turi tarnauti mums patiems, kurenti mūsų tautinius jausmus, mes patys turime tokį meną suprasti. Niekas per daug nesistebėtų, jei

HENRIKAS ŽEMELIS

prieš 30 ar 40 metų kuriame nors Lietuvos kaime panašius sprendimus darytų, tačiau dabar norisi ką nors naujo išgirsti. Per tą laiką išaugome ir išaugo mūsų literatas, muzikas ir dailininkas ir būtų tikra kultūrinė savižudybė, jei mes stengtumėmės juos ir save uždusinti toj mažoj, kad ir artimoj mūsų dišiai, kamarėlėje. Užtenka, kad tokį genijų Čiurlionį nesugebėjome parodyti pasauliui.

Tokia uždusinio politika gali privesti prie to, jog nepajėgsime išugdyti talentų, sugėbančių prasimušti iš parapijinių ribų, o jei tokių ir atsirastų --

ir tos jaunosios kartos, kuri šimtais lanko ar jau baigia universitetus ir kurie, kaip mėgstame girtis, yra mūsų ateitis, mūsų pasididžiavimas ir lietuviškos trispalvės nesėjai ateinančioms kartoms. Taip, bet kad jie tokiems pasidarytų -- daug pareina ir nuo mūsų pačių ir nuo tų lietuviškos visuomenės nuotaikų, kurios padeda žeimai formuoti jaunuolį, palankų lietuviybei, jos kultūrai. Jei lietuvių visuomenės opinija ir lietuvių kultūrinis lygmuo nepatenkins jo turimo literatūrinio, muzikinio ir meninio supratimo -- jis noromis nenoromis bus priverstas tą kultūrinio lygmens alkį patenkinti kitur, o tas palapsniui jį nuo lietuviško gyve-

APIE NUOSMUKIO BAISUMĄ

Balys Pavabalys

Koks tai nuosmukis padūkės?
Net žiūrėt jį bijau!
Kas dar liko nenusmukęs,
Turi smukti tučtuojau.

Sau remiai kampe sėdėjau.
Buvo nuotaika gera.
Nemačiau ir negirdėjau,
Kad toks nuosmukis yra.

Bet žiūrėk - visi jį žino.
Vargas būti poetu:
Nuo Parnaso bei Rambyno
Reikia smukti po batų.

Puola poną grafomaną
Girniaus armijos kariai,
Sumaišydami jo meną
Su savu menu žiauriai.

Pliekias pajėgos rinktinės.
Čiumpa priešą už ausų.
Tik neaišku be degtinės
Kas čia priešas iš tiesų.

Kas tie frantai diletantai?
Kas čia smunka, nežinai.
Ar nykštukai, ar gigantai?
O gal meno rabinai?

Būtų ilgas čia romanas.
Bet nereikia. Peržiauru.
Smunka smuklėn grafomanas
Ir susmunka ties baru.

Jie griežtai save atsiribotų nuo lietuviškos aplinkos ir mums beliktų dalintis džiaugsmu pasakutiniams. Imkime mažą pavyzdį. Lietuvis modernistas dailininkas yra ne tik lietuvių visuomenės pripažįstamas bet išjuokiamas, kai tuo pačiu jis sėkmingai dalyvauja Europos ir čia Amerikoje parodose, laimi kritikų pripažinimą ir premijas. Kur belieka jam dėtis ir kokias ateitis jo laukia lietuviškoje visuomenėje?

Taip pat nereikia užmiršti

nimo tolims, o ne artins.

Nepasitikėjime per daug tuo tradiciniu lietuvišku galvojimu, kad, girdi, mūsų seneliai taip gyveno ir mes ir mūsų vaikai taip gyvens ir tą pačią dainelę dainuos. Ne. Jau per 20 nepriklausomo gyvenimo metų toji taisyklė visose kultūrinio gyvenimo srityse buvo negaliojanti. Kurios srityse buvo negaliojanti, gi dabar, kai greit praeis kiti 20 metų -- groti tuo pačiu girgždančiu gramafonu pasenusias plokšteles --

Rašytojų susirinkimas

Visuotinis LRD narių susirinkimas kviečiamas seštadienį, spalio 25 d. 2 val. p. p. Liet. Pilečių klube, 280 Union Ave. Brooklyne, šia darbotvarkė:

Susirinkimo atidarymas, prezidiumo rinkimas, rezoliucijų komisijos sudarymas, valdybos veiklos apyskaita, revizijos komisijos aktas, narių pasisakymas dėl LRD veiklos, balsavimo komisijos protokolas, naujosios valdybos pasisakymas, naujų narių priėmimas, draugijos reikalai, rezoliucijos.

Nustatytu laiku nesusirinkus bent pusei narių, po vienos valandos toje pačioje vietoje ta pačia darbų tvarka įvyksta antras visuotinis susirinkimas, kuris pagal LRD įstatus yra teisėtas.

LRD VALDYBA

Pagerbs SLA Seimo dalyvius

S. BOSTON, MASS. - Orul atvėsus, trys SLA kuopos, 308, 328 ir 365, susitarė pagerbti Aukštinio Seimo dalyvius. Visi Mass. SLA kuopų delegatai prašomi dalyvauti bankete su aukštiniais ženklais, gautais Chicagos seime. Taip pat kviečiami atsilankyti visi geros valios lietuviai. Šis rengimas bus skirtingas nuo kitų. Banketas įvyks seštadienį, spalio 4 d. 6 v. v., Sandaros salėje, 124 F Street, S. Bostone.

Paminklo atidarymas

Spalio 19 d., 3:30 val. p. p., Lituanicos aikštėje, Brooklyne įvyks oficialus Dariaus ir Girėno paminklo atidarymas, kuriame dalyvaus miesto pareigūnai, vietos organizacijų atstovai ir visuomenė. Banketas ir meninė programa įvyks 6 v. v. ten pat esančioje Lietuvių Pil. Klubo salėje. Bilietas į banketą vienam asmeniui \$3.50.

Šiomet sukanka 25 metai, kai Darius ir Girėnas, nugalėjęs Atlanto vandenyną, žuvo netoli Lietuvos.

tikrai būtų gėda ir jau labai nepatogu.

Beje, paskutinis Bendruomenės ruoštas koncertas Carnegie Hall aiškiai parodė, kokios liguistos pažūros vyrauja mūsų kultūriniam gyvenimui. Kodėl? Geriausia atsakymą, mano manymu, duoda humoristas Ant. Gustaitis. Jis, aprašydamas Dirvoje praėjusį seimą, taip sako:

-- Ši kartą visi savo akimis matėme, kad valdžia iškilmingai sėdėjo aukštai, o nusmukusi tauta -- žemai. Aukštai, prie žalių stalo tikrai keletas iškilnių pirmūnų, o žemai visi šio suvažiavimo diletantai: dailininkai, rašytojai, poetai, teatrai, mokslininkai, enciklopedininkai ir kiti žemūnai. . .

Įspūdžiai iš pirmosios Neo Lithuanijos vasaros stovyklos

Sunkus buvo stovyklavusių atsisveikinimas

Šiais metais Neo-Lithuanijos Centro Valdyba, remiama jos padaliniių, suorganizavo pirmąją savo jaunųjų narių vasaros stovyklą, kuri įvyko Cape Cod, Mass. ir tęsėsi nuo rugpjūčio 24 d. ligi rugsėjo 1 d. Sugužėjo gausus būrys jaunųjų Neo-Lithuanijos kolegų ir kolegių iš įvairių Amerikos vietovių -- New Yorko, Clevelando, tolimos Chicagos ir kt.

Stovykla oficialiai prasidėjo iškilminga sueiga, kurią atidarė ir įžanginį žodį tarė korporacijos pirmininkas Povilas Ališauskas, šią stovyklą pavadindamas **STUDIŲ DIENOMIS**, Stovyklautojus sveikino stovyklos vadovas dr. Bronius Nemickas. Sekmadienio vakare įvyko jaukus susipažinimo pasilinksminimas.

Nuo pirmadienio ligi šeštadienio vyko normalūs stovyklos darbas: prelegentų paskaitos, jaunųjų korporacijos narių referatai, diskusijos, pramogos ir su jomis susieti įvairūs pasirengimai, repeticijos. Visą savaitę kiekvienas stovyklautojas buvo apskirovęs pareigomis: vieni ruošėsi referatams, savo tezes diskutuodami draugų tarpe; kiti mokėsi dainų, tretį repetavo šokius, kad vakarines pramogas metu turėtų kuo pasirodyti; ketvirtį tvarkė įvairius ūkio reikalus, penktį išskylavo ir t. t.

Kiekvieną dieną priešpieb būdavo referatas, paruoštas pačių stovyklautojų įvairiomis temomis (daugiausia apie lietuviškus reikalus), o popiet paskaita, skaitoma vyresniųjų kolegų neo-lithuanų ar korporacijai artimų žmonių. Jaunesnieji neo-lithuanai skaitė tokius referatus: Korp! Neo-Lithuania junioro akimis (Kęstutis Gaidžiūnas), Neo-Lithuanijos santykiai su kitomis akademėmis ir ideologinėmis organizacijomis (Donatas Siliūnas), Kodėl aš esu ir turiu būti lietuvis (Algis Modestavičius), Pobūvių organizavimas (Rima Kašubaitė), Neo-Lithuanijos vidaus veikla (Rimgaudas Nemickas), Neo-Lithuanijos tremties spauda (Eglė Zemgulytė). Kiekvienas referatas sukėlė gyvų diskusijų, kurių metu stovyklautojai labai atvirai ir nuoširdžiai dėstė savo pažiūras. Senesnės kartos žmogui ypač į akis krito jaunųjų neolithuanų drąsa, atvirumas ir ryžtas spręsti problemas.

Stovyklautojai išklaušė visą eilę paskaitų, skaitytų žymiųjų visuomenininkų, korporacijos draugų ir vyresniųjų neolithuanų, būtent: prof. Jono Vengrio, dr. Brunono Kalvaičio, Aldonos Augustinavičienės, poeto Stasio Santvaro, prof. Jono Puzino, inž. Jono Jurkūno, inž. Vytauto Izbicko.

Stovykloje nuo pirmos dienos išsisteigė dienraštis Naktibalda, ėjęs visą stovyklavimo metą. Laikraštį leido ir redagavo

vo kolegija, kurią sudarė Kęstutis Gaidžiūnas, Eglė Zemgulytė, Gražina Paukštytė ir Arūnas Gasparaitis.

Be intelektualinės programos (paskaitų ir referatų), stovykloje daug dėmesio buvo kreipta ir į meninę programą. Čia nepaprastai daug gražios iniciatyvos, sumanumo ir talento parodė jaunieji korporantai ir korporantės. Scenos mene imponantiškai reiškėsi Gražina Paukštytė, Juozas Tysliava Jr., Donatas Siliūnas ir Arūnas Gasparaitis, muzikoje - Algis Modestavičius; nepaprastai energingai ir sumaniai subegėjo orinizuoti dainą Vida Gulbinaitė, Danguolė Balcerytė ir Dalia Benokraitytė.

Stovyklą beveik kasdieną lankė svečiai: poetas Faustas Kirša, dr. Lambertas, prof. Mačys, broliai inžinieriai Kriščiukaičiai, Veitai, Senikai, Abraičiai, Malėnai, Maurukai, Juodikiiai ir kt.

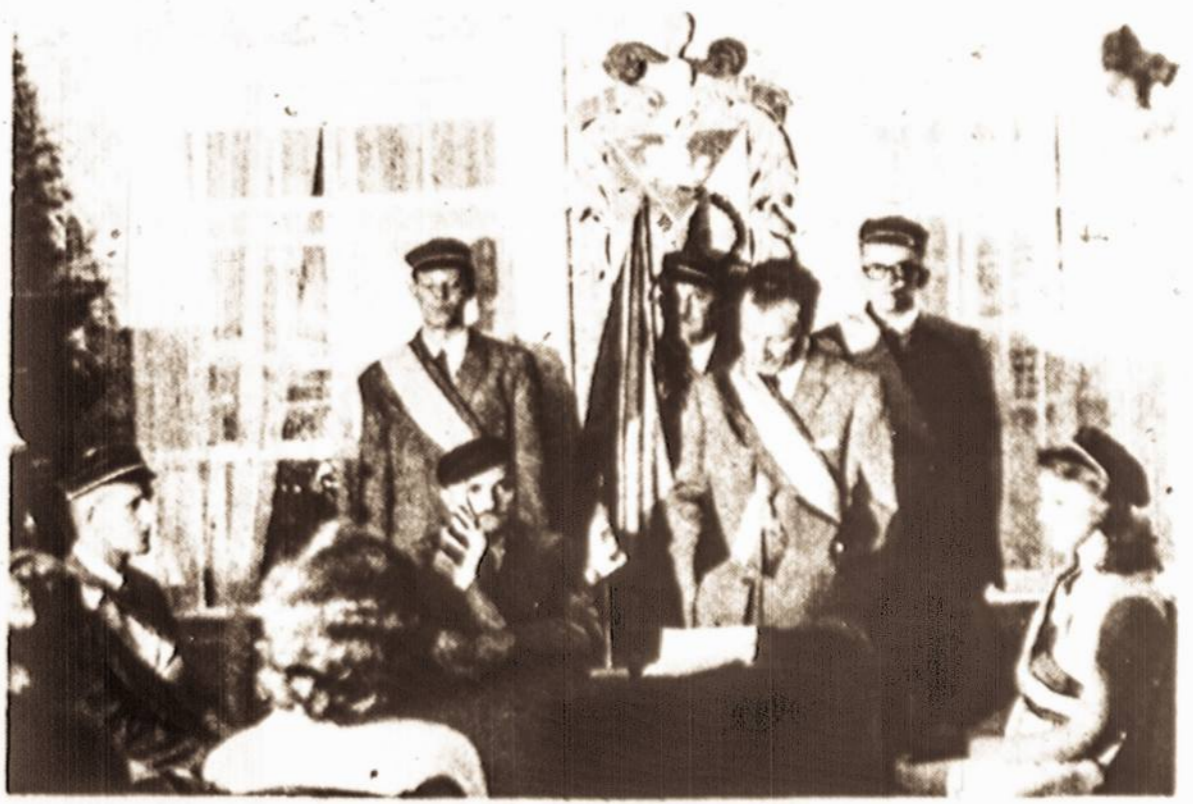
Stovykla oficialiai buvo užbaigta rugpjūčio 31 d. tradicine sueiga. Neo-lithuanai buvo pasipuošę Korporacijos spalvomis. Įnešus vėliavą, žodį tarė korp. pirmininkas Ališauskas. Jis

džiaugėsi stovyklos rezultatais. Stovyklos vadovė dr. Br. Nemickas padėkojo visiems. Čia pat žodį tarė patys jaunieji stovyklautojai: Kęstutis Gaidžiūnas, Eglė Zemgulytė ir Vida Gulbinaitė. Šia proga stovyklautojus žodžiu sveikino Vytautas Abraitis ir Antanas Senikas, taip pat perskaityti sveikinimai, atsiųsti raštu ir telegramomis.

Po uždarnosios sueigos stovyklautojai susirinko nuleisti vėliavą.

Prieš vakarinę programą New Yorko viešnių Abraitienės, Ališauskienės, Malėniene ir filijos Senikienės rūpesčiu susirenkama bendros kavutės su stovyklos svečiais. Po jos - paskutinis linksmavakaris, kurio programa žavis visi -- ir jaunieji ir vyresnieji. Dabar stovyklautojai pradeda namų kelionę. Sunkus, bet draugiškas atsisveikinimas su pasiliekančiais dar kelioms valandoms. Kiekviena mašina išlydi visi likusieji daina -- "Draugai esam, draugai būsime..."

Neo-Lithuanijos vasaros stovyklos vadovybę sudarė šie korporacijos nariai: dr. Br. Nemickas

Korp! Neo-Lithuania stovyklos uždarymo posėdis. Prezidiume (iš kairės) D. Siliūnas, dr. B. Nemickas, P. Ališauskas ir D. Maurukaitė. Prie vėliavos -- Juozas Tysliava Jr., P. Vėbra ir R. Nemickas. Algio Sperausko nuotrauka

Lietuviai pagerbs sen. Kuchel

Los Angeles lietuviai ruošia sen. Tom Kuchel pagerbimą, kuris įvyks spalio 25 d., šeštadienį, 6 val. 30 min. iškilmingos vakarienės metu Statler Hilton viešbutyje, Sierra Room salėje. Senatorius Tom Kuchel, kuris toje vakarienėje pasakys pagrindinę kalbą, buvo perrinktas 1956 metais. Pagerbimą ruošia abi Kalifornijos lietuvių respublikonų organizacijos.

Po iškilmingos vakarienės įvyks toje pačioje salėje šokiai, kuriems gros garsusis Blake Reynolds orkestras. Be to, Arthur Murray šokių studijos mokytojai pademonstruos šokius. Visi dalyviai turės progos pašokti su šokių ekspertais.

Vakarienė bus pradėta 6 v. 30 min., gi šokiai -- 9 v. Bilietų kaina: vakarienei ir šokiams - \$5.50 asmeniui, tik šokiams - \$2.50.

Į anksto bilietus galima užsisakyti, rašant: Mr. A. Dabys, 3803 Evans St., Los Angeles.

les 27, Calif. arba - Mr. G. Rudelis, 5027 Zelzah Ave., Encino, Calif. Be to, bilietus galima įsigyti, kreipiantis ir į kitus abiejų vienetų valdybų narius: L. Valluką, C. Lukš, J. Andrių, dr. G. Valančių, dr. J. Varną, A. Skirijų, R. Rimdžų, Miss Lorraine Samolis, F. Masaitį, dr. R. Mason, A. Gustaitį, J. Kojelį, J. Gobį ir Ig. Medziuką.

N. N.

Suomiai apie

min. S. Lozoraitį

Ryšyje su min. St. Lozoraitio 60 metų gimimo diena, šis Suomijos didžiausias suomių dienraštis (tiražas 300,000 egz.) išidėjo straipsnį apie jubiliatą, pabrėždamas jo, kaip Lietuvos diplomatų šefo, vaidmens laisvame pasaulyje. Min. Lozoraitis lankėsi Helsinkyje Suomijos vyriausybės pakviestas 1934 m. gruodžio mėnesį.

Balfo rinkliava

kas - stovyklos vadovas, Donatas Siliūnas - vadovo pavaduotojas, Raimundas Punkrys - vyrų skyriaus vadovas, Rima Kašubaitė - mergaičių skyriaus vadovė ir Dalia Maurukaitė - arbiter elegantiarum.

B. N.

VIRŠUJE: Korp. Neo-Lithuania stovyklos dienraščio Naktibalda redakcijos kolektyvas. Iš kairės - Algis Saulius, Kęstutis Gaidžiūnas (vyr. redaktorius), Eglė Zemgulytė, Gražina Paukštytė ir Arūnas Gasparaitis.

DEŠINĖJE: Neo - Lithuania stovykloje, Cape Cod, Mass. Iš kairės - Giedrė Kumpikaitė, Giedrė Malėnaitė, Milda Savukynaitė, Giedrė Jasaitė, Alina Andolytė, Dalia Benokraitytė, Gražina Paukštytė, Vita Aleksandriūnaitė, Daiva Blinstrubaitė, Reimundas Punkrys, Algis Saulius, Cezaris Modestavičius, Jonas Deksnys, Algis Modestavičius.

Algio Sperausko nuotrauka

S. Aromiskis, Jr., vietos laidotuvių direktoriaus sūnus, priimtas į American Academy, kur studijuos balzamavimą ir kitus su laidojimu susietus dalykus.

Dail. Albino Elskaus kūrinys "Maine", kuris buvo išstatytas lietuvių dailės parodoje (Riverside Muziejuje, New Yorke) ir kuriam ypatingą dėmesio parodė New York Times meno kritikas.

Tarybinės Lietuvos spaudos puslapius pavarčius...

Šitokie prekyautojai

Sugedus dviračiui, atvažiavau į Vilnių dailių nusipirkti. Išvaikščiojau visas parduotuves, bet tokių dailių, kaip ašelių, konusų, rutulinių guolių nepavyko gauti. Vienoje parduotuvėje prie prekystalio šalia manęs stovėjęs pilietis patarė:

— Nuvažiuok į Dzeržinskio gatvėje esantį turgų. Ką nori, gausi.

Piliečio patarimas pasirodė teisingas. Šiame turguje pas „pardavėjus“ nieko netrūko. Bet už kiekvieną dviračio dalelytę jie lupo dešimteriopai.

Idomu, iš kur tie „pardavėjai“ turi naujas dviračių dalis ir ką veikia miesto milicijos valdybos kovos su spekuliacija skyrius, jei to viso nemato?

S. KIERAS
Kinomechanikas

Eišiškių rajonas.

✦ Pavartojus Kauno „Chemiko“ fabriko batų kremą „Gulbė“, dažnai lenka susimąstyti, kada gi šis kremas išmoks gaminti gerą batų tepalą, o ne katin kaktų masę, panašią į klijus, su kuria aptepti batai praranda odos blizgesį, o dulksės prie ištepotos avatynės lipa, kaip prie klijų.

Be to, prie kremo dėžutės pagrindo reikia įrašyti auselę, kurią sukimdant būtų galima lengvai atidaryti dėžutės dangtelį.

B. VAITIENĖ

Kai pirštams įakta

Pavasarij nusipirkau Vilniaus „Raudonosios žvaigždės“ kombinato gamybos pirštines. Pasirodė, kad tai ne pirštinės, o bėtos. Pirmąją dieną sugedo užsegimai, antrąją — jų vietoje liko tik kiaurymės, o trečiąją — siūlės iširo.

Reikia manyti, kad kombinatas tokios kokybės pirštinių išleidžia ir daugiau. O reikėtų, kad tokie netikę gaminiai nepakliūtų į vartotojo rankas.

L. SAKALIENĖ

(Ištraukos iš Tiesos)

Laiks nuo laiko P. L. Zinyno redaktorius gauna pasiūlymus, ar esą ar kito miesto viešoji biblioteka ZINYNA jau įsigijusi, nes norėtų padovanoti, bet nenorėtų, kad antras egzempliorius į tą pačią biblioteką patektų. Kadangi ZINYNA įsigijusių bibliotekų sąrašas yra ilgokas, tai suminėsiu tik tas bibliotekas, kurios yra miestuose, kur gyvena stambesnis lietuvių skaičius, būtent: Bridgeport, Conn., Cleveland, Ohio, Detroit Public Library ir New Haven Free Public Library New York Public Library, San Francisco Public Library, ir Library of Congress Washington. Pagaliau, neseniai buvo gautas užsakymas net iš Naujosios Zelandijos — Auckland City Public Library. Be čia suminėty savo lėšomis ZINYNUS įsigijusių bibliotekų, Hartfordo lietuvių organizacijos padovanojo Hartfordo viešajai bibliotekai, Vl. Petrauskas iš North Chicago pranešė, kad iš jo įsigytų kelių ZINYNO egzempliorių du įteiks vieno universiteto bibliotekai.

Iš kitos pusės yra visa eilė miestų su gana stambiomis lietuvių kolonijomis, kurių viešios bibliotekos iki šiol pačios nepasirūpino ZINYNO įsigyti, o vietinės lietuvių organizacijos irgi neparodė iniciatyvos informaciją šaltiniais apie Lietuvą aprūpinti, kaip, pavyzdžiui: Akron, Ohio, Amsterdam, N. Y., Baltimore, Md., Bayonne N. J., Boston, Mass., Brock-

Apie Pasaulio Lietuvių Žinyną

Klysta tie, kurie yra linkę lietuviškai nebemokančius nurašyti į nuostolį lietuvių tautai

ton, Mass., Chicago, Ill., Columbus, Ohio ir t. t.

Susidomėjimas Lietuva ir lietuviais yra nemažas, bet pasidomėjimai vien svetimųjų iniciatyva nepakanka — mes patys turėtume informaciją apie Lietuvą brukti kur tik tas įmanoma. Šiuo metu informavimas apie Lietuvą ir lietuvius yra veik vienintelis mūsų ginklas, kuriuo vis tik labai menkai tepasinaudojame.

Kai prieš pora mėnesių The New York Times Book Review pasirodė žinutė apie P. L. ZINYNĄ, tai didelę užsakymų dalį sudarė lietuvių kilmės amerikiečiai, kurie lietuviškai nebemoka, o vis tik turi palankių sentimentų savo tėvų ar protėvių šaliai. Viena tokia lietuvių kilmės amerikietė buvo labai nustebinta iš ZINYNO patyrusi, kad New Yorke esama apie

30,000 lietuvių, penkios lietuvių parapijos, daugybė draugijų ir keli savaitraščiai. Nustebusi išsireiškė: "Imagine, during my ten years residence in New York the only Lithuanian I met was artist Arbit Blatas. . . ." Ji nemaniusi, kad New Yorke gali būti daugiau kaip šimtas lietuvių. Arba štai tulas B. J. Zukas iš San Louis Obispo, Cal., paskaitęs The New York Times apie ZINYNĄ rašė: "If it is mostly in English I would consider buying it. I am a second generation Lithuanian American with two and a half college degrees from American colleges with a great interest in our people's struggles for self-realization and recognition. Congratulations to you for advertising your book in the New York Times Book Review where I

(Nukelta į 8 psl.)

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Baras ir Restoranas

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
SPAUDOS KIOSKAS

Salės šokiams vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamomis kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikais kreipianasi į klubo reikalų vedėją K. Vaitaitį.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

Istorinė apysaka

O JEI BAJORĄ KUR

susilaukti, niekas nepagalvoję, — prabilo iki šiol tylėjęs jaunas, stiprus medžiotojas. — Gi bajoras, pats bajoras su kariauna pas mus kieminėti rengiasi.

— Ką sakai? Iš kur žinai? Iki šiol juk nei raktininkas, nei jis pats pas mus kelio nesurasdavo, — sujudo meškininkai.

— Dabar suras, kai visos pelkės užšalusios. Klausiate, iš kur žinau. Nagi pats raktininkas pasakė. Nuvilkau aš aną dieną pundą kailių į Vaičius pas rudąjį Sūlevą, papilyje sutinku raktininką. „Iš kur, — sako, — žmogau? Atrodo, meškininkas. Iš kailių pažįstu!“ Pagriebė kiaunių kailiuką ir sako: „Gerai, kad pagaliau sumanėte duoklę bajorui atiduoti. Eime į pilį!“ — „Ne, — sakau, — mes laisvi girios žmonės, jokios duoklės niekam neduodame.“ — „O kieno girioje gyvenate? Ar ne bajoro Vaičio?“ — „Ar bajoras tą girią sodino?“ — klausiu. „Drąsiai kalbi, — sako, — tuojau parodysiu tau, kas girią sodino. Vyrai! — kreipėsi jis į karius. — Imkite tą neklauzadą, veskite į pilį!“ Vyrai — prie manęs, o aš jiems sakau: „Nelįskite, jei norit, kad sprandai liktų sveiki. Paliesit — į kitą pusę sužiursit!“ Stovi kariai, nedrįsta pulti, o raktininkas vis rėkia. Vienas karys ir besąkas: „Palikite jį, raktininkė, juk tai meškininkas Rūpas!“ — „O kas man, kad jis Rūpas?“ — „Supykęs jis visą pilį sugriaus: juk meškas iš guolių plikomis rankomis traukia ir, už sprando pagriebęs, į kaimą gyvas kaip veršiukas atvelka! Geriau jo nepykdykim!“ Pažiūrėjo piktai raktininkas ir sako: „Na, dar atsi-skaitysim, ir prieš tavo jėgą rasime galią. Rasime ir prieš kitus neklauzadas!“

— Štai tau ir devynios! — tarė Bakšys. — Tiek

— Gero iš tos dangaus rykštės laukti netenka, — bylojo kartą susirinkusiems kaimynams senyvas vyras, rodydamas plačiai danguje išsiskleidusią žvaigždės uodegą. — Girdėjau, pasakojo seni žmonės apie pasaulio galą. Sakė, kad tuomet dangus ugnimi degs, degdamas ant žemės kris ir viską sudegins. Ar tik ne pasaulio galo pradžia? Žiūrėkit, kiek jau dangaus liepsnoja!

— Tiesą sakai, Bakšy, — pritarė kalbėjusiam rudabarzdys vyras. — Girdėjau, ana, iš žmonių, kad ir krivaitis Skabeika alkoje nelaimėmis grasino, sakė, kad kryžiuočių galybė viską ugnimi ir pelenais pavers, žmones išžudys, šaukė visus į girias slėptis, savo gyvybę gelbėti...

Tylėdamos klausėsi vyrų pokalbio ir drauge esančios moterys. Su baime jos glaudė prie savęs mažus vaikučius.

— Atrodo, kad krivaičio Skabeikos pranašaujamoms nelaimėms mums nėra ko bijoti. Nesuras kraugeriai mūsų kaimo. Girių jie vengia! — ramino susirinkusius žmones jaunas medžiotojas Nukis.

— E... E!.. Kaip girdžiu, tai būtų ir nebūtų nelaimių bijotės, o apie svarbiausią, kurios galime tikrai

TAUTINĖ SKAUTŲ STOVYKLA

Ketvirtoje tautinėje skautų stovykloje šią vasarą stovyklavo pirmąją savaitę - 323 skautai ir 293 skautės, viso 616 asmenų; antrąją savaitę - 345 skautai ir 312 skaučių, viso 657 asmenys.

Stovykloje kartu stovyklavo ir stebėjo visą stovyklos programą bei užsiėmimus LSS tarybos pirmininkas v. sk. dr. Vyt. Čepas ir LSB vyriausias skautininkas v. sk. Stp. Kairys.

Jubiliejinę dieną už didelius nuopelnus skautijai apdo-

vanoti Padėkos Ordinu: Liet. kons. dr. V. Dauzvardis, Chicagos skautų rėmėjų pirm. dr. St. Biežis ir vaist. Pr. Rakas (padovanojęs Chicagos skautams stovyklavietę). Ta pačia proga, aukščiausiu skautų Geležinio Vilko ordinu apdovanoti skautų vadovai: LSB pirmūnas v. sk. P. Jurgėla, buv. LSS vyriausias skautininkė v. sk. O. Zailskienė ir LSB vyriausias skautininkas v. sk. Stp. Kairys. Ordinus įteikė LSS tarybos

P. Tarasenka

GIRIOJE PATIKUS...

metų laisvi girioje gyvenom, niekam jokios duoklės nedavėm... Ateina, matyt, ir mūsų laisvei galas. Pramins taką bajoras į Meškininkus, tai jis daugiau neužžels. Štai kokią nelaimę mums dangaus rykštė neša.

— O jei bajorą su jo kariauna kur girioje patikus... Strėlės taiklios... Girios klampynės gilios... Ir pėdsakų neliks! — pasiūlė kažkas iš besikalbančių.

Tam pasiūlymui garsiai niekas nepritarė, bet skirstydami patydom visi sutiko, kad kitos priemonės apsiginti nuo bajoro nėra.

Ilgai klaidžiojo po girią medžiotojų meškininkų būrelis, ieškodamas žiemai įmigusių meškų guolių. Atidžiai apžiūrėjo daubas, audrų išverstų medžių duobes, užuovėjose suvarytas pusnis, bet veltui. Nei medžiotojai, nei jų šunys niekur nesusekė meškų guolių. Per visą dieną nesudrebino girios žvėrį pajutusį šunų lojimas. Tarsi nusikaltę dėl tos nepavykusios medžioklės, šunys bindžino, nuleidę snukius, šalia grįžtančių pavakare į namus medžiotojų.

Staiga šunaujos vadovas, stiprus Juodis, sustingo vietoje, iškėlė snukį, patraukė orą ir, garsiai lodamas, metėsi į šalį. Pritardama įvairiais balsais, pasėkė juo visa šunauja.

— Žvėris, meška! — sustojo prieky ejęs Bakšys ir, kiek lukterėjęs, pasuko šunų puolimo kryptimi.

Pasuko ir kiti medžiotojai. Tačiau jau eidami iš šunų lojimo jie suprato, kad bus aptikę kažką kita, tik ne mešką.

— Kas ten? — paklausė jaunas medžiotojas Nukis, pamatęs, kad Bakšys pasilenkė ties pusnimi.

— Atrodo, žmogus į pusnį įgriuvęs! — atsakė tas.
— Tikrai žmogus, moteris. Gal jau sušalus! — patvirtino Nukis, priėjęs arčiau.

Ištraukė medžiotojai nejudančią moterį iš pusnies. Po jos kailiniais pasigirdo silpnas kūdikio verksmas. Išgirdusi kūdikio verksmą, moteris krustelėjo, tarsi norėjo jį priglauti.

— Gyva ir motina! — šūktelėjo Bakšys.— Imkite, vyrai, nelaiminguosius ir greičiau į kaimą!

Suvynioję moterį su kūdikiu į savo kailinius, medžiotojai spėriai nužingsniavo.

— Štai, moterėlės, jums šios dienos laimikis. Tvarkykite jį greičiau! — kalbėjo medžiotojai, perduodami naštą išėjusioms sutikti moterims.

Netrukus vos gyvą, silpnai beverkiantį ir lūpūtemis čepsintį kūdikį paėmė maistinti tokio pat amžiaus vaikutį turinti moteris.

— Tai springsta! Išalkęs vargšelis! — kalbėjo moterys, stebėdamos kūdikį.

Prisisotino kūdikis pienėlio ir patenkintas, šnarpšėdamas nosyte ir šypsodamasis, užmigo.

Nelaimingoji kūdikio motina, nors buvo gyva, nors moterys visaip stengėsi ją atgaivinti, gulėjo be sąmonės. Tik paryčiu, kai išsimiegojęs kūdikis pabudo ir pradėjo garsiai rėkti, nubudo ir moteris, atmerkė akis ir, grobstydama rankomis šalia savęs, sušuko:

— Mielas vaikelis, kur tu?!

Slauganti moteris padavė kūdikį motinai. Stipriai priglaudė prie krūtinės savo kūdikį sąmonę atgavusi motina, apsidairė balana apšviestoje troboje ir nustebusi paklausė:

— Kur aš?

— Pas meškininkus,— atsakė šeimininkė ir, pastebėjusi, kad nepažįstamoji žiūri į ją išgąstingai, ramino:— Nebijok, mes ramūs žmonės: vyrai meškas girioje dobia, o mes vaikus auginame, meškieną kepa-me, dainas dainuojame.

(B.d.)

VIRŠUJE: Vaizdai iš tautinės stovyklos.

V. Kizlaičio nuotraukos

pirm. v. sk. V. Čepas.

L. S. Brolijos stovykloje gražiausius vartus ir puikų menišką stalą buvo pasidarę Detroito L. K. Mindaugo skautų draugovė. Nuo jų neatsiliko Rochesterio skautai, pasistatę gražų kryžių ir stalą. Atlanto rajonas per slėnį nutiesė virvinių tiltą. Mažesnius pasipuošimus ir išrengimus turėjo ir kiti vienetai.

L. S. Sesierys stovykloje Detroito skautės atsivežė ir ant kalno pastatė jau namuose padarytą Gedimino pilies bokštą ir jo viršuje iškėlė trispalvę. Visi sesierys vienetai prie savo pajūpių buvo padarę įvairius papuošimus, o iškilmių dienomis dar pasipuošdavo gyvomis lauko gėlėmis, kas atkreipdavo lankytojų dėmesį.

Per visą stovyklos laiką skambėjo zygiuojančių akademikių skautų-čių ir skautų vyčių puikiai dainuojamos dainos ir maloniai nuteikdavo visus stovyklautojus ir svečius.

(vk)

B. Nemickas, V. Kirkyla, V. Kleiza, A. Krušinskas, E. Remėza ir A. Rimas Tautinėje stovykloje davė skauto vyčio žodį. Iš New Yorko stovyklavo 18 skautų ir 8 skautės.

Žinynas...

(Atkelta iš 6 psl.)

first learned about it." Ištyki-
nęs, kad stambi ZINYNO dalis
yra angliškai netik pats išgijo
bet porą egzempliorių užsakė ir
savo draugams. Arba štai C. J.
Sorok, Aliquippa, Pa., polici-
jos viršininkas rašo: I was very
much impressed with its con-
tents, both informative and en-
lightening. To me this book is
invaluable... since at all
times I desired some construct-
ive information concerning our
mother country. As this book so
well brought out, the Lithua-
nian books were very difficult
to obtain in the past, hence
little was learned by people
born in this country of Lithua-
nian parents. The book certain-
ly is the answer to those who
manifest some interest of Li-
thuania.

Panašūs laiška aiškiai rodo,
kad klysta tie, kurie yra linkę
lietuviškai nebemokančius nu-
rašyti į visišką nuostolį lie-
tuvių tautai. Dalis jų įdomaujasi Lie-
tuvą, lietuviais, lietuvių kal-
ba, muzika, mėnu ir t. t., bet,
nemokėdami lietuvių kalbos,
nevisada pajėgia reikalingų in-
formacijų susirasti. ZINYNAS
savo angliškąju skyriu kaip tik
tą spragą ir užpildo.

Dar yra likę pora šimtų ZI-
NYNO egzempliorių. Iki šiol
neišsigijusieji gali jį gauti pas
knygų platintojus arba tiesiai iš
redakatoriaus pasiūsdami \$6.50
čeką ar pašto perlaidą tokiu
adresu: Mr. A. Simutis, 41 W.
82nd St., New York 24, N. Y.

Antanas Saveikis, praeitą
trečiadienį Newarkė nudūręs
savo žmoną Stasę, su kurią,
kaip jis pats policijai papasa-
kojo, susiginčijęs dėl turto val-
dymo ir dėl noro grįžti atgal į
Vokietiją. Nuzudęs žmoną, Sa-
veikis norėjęs pasikarti. Vietoj
to, jis sukruvintus drabužius
pakeitė kitais ir išėjo įeškoti
policininko. Saveikis, kuriam
50 m. amžiaus ir kuris už savo
žmoną devyneriais metais jau-
nesnis, atvyko iš Vokietijos šių
metų birželio mėnesį. Žmona
su trimis vaikais buvo atvykusi
prieš 8 metus.

Newarko lietuviams

NEWARK, N. J. -- Balfo 35
skyrus narių susirinkimas va-

Dail. Telesforo Valiaus kūrinys, buvęs išstatytas Riverside
Muziejuje, New Yorke.

jaus ir seimo reikalams aptarti
šaukiamas sekmadienį, rugsėjo
mėn. 28 d. 12 val. parapijos
salėje.

Skryčiaus valdyba narius

nuoširdžiai kviečia gausiai da-
lyvauti.

Nariais laikomi visi, kurie
praėjusiais metais yra aukoję
Balfui nemažiau 1 dol.

Visame New Yorke nerasete gražesnių ir
patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokių
-- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --

L. MOLIN, Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

Augustavą pravažiavau naktį, o Suvalkuose vėl
išlaukiau visą dieną ir užvažiuojuose namuose ge-
rai išsimiegojau. Pagaliau ketvirtos dienos rytą pasie-
kiau ir Seinus. Sutiko mane vyskupo rūmų priean-
gy liokajus „Juozapas Rukšia“. Nors aš šito žmo-
gaus niekuomet nebuvau matęs, bet žinojau bai-
sią jo paslaptį: žinojau, kad jis ne Juozapas ir ne
Rukšia! Žinojau, kad jis gyvena svetima pavarde,
pasisavinęs 63-jų metų sukilime žuvusio žmogaus
pasą, o savąjį įbrukęs jam. Išsitarčiau tik kam nors
vieną žodį apie jo paslaptį, tuojau pražudėčiau jį
patį, vyskupą, savo tėvus, senelius, o ir pats save!
Taip bent buvo man įgraudenta iš namų. Žinojau
ir tikrąjį jo vardą, ir pavardę, ir iš kur jis kilęs:
jis buvo Antanas Simkūnas iš Miškų kaimo. Jis
63 metais pas vyskupo brolių Joną Anykščiūose buvo
už „daraktorių“ ir mokė jo keturias dukteris skai-
tyti ir rašyti, lietuviškai ir lenkiškai. Pavasarį jis
su dviem Baronais, vyskupo broliais, Jonu ir Anup-
ru, ir su jų samdiniu bernu Juozapu Rukšia, visi
keturi susitarę, slapta išėjo į „mišką“, į sukilimą.
Ties Biržais dalyvavo dideliame mūšy, kuriame
žuvo Baronų bernas Juozapas Rukšia, o Anta-
nas Simkūnas, pasisavinęs jo pasą, o savo įbru-
kęs velioniui, atbėgo Kaunan pas savo gera-
darį kunigą Antaną Baroną ir tylomis pas jį apsi-
gyveno už liokajų. Abu vyskupo broliai buvo su-
imti ir ištremti į Sibirą, kuriame ir išbuvo 12 metų.
Baronaičių „daraktorių“ Antanas Simkūnas vals-
čiaus knygoje buvo išbrauktas iš gyvųjų skaičiaus
kaip žuvęs „meteže“, o pseudo „Juozapas Rukšia“
su svetimu pasu ramiai išgyveno pas kunigą, vė-
liau vyskupą, visą savo gyvenimą. Jis 1902 me-
tais užmerkė savo ponui vyskupui ir akis. Per visą
gyvenimą kas metai Biržų mūšio dieną pseudo
„Juozapas Rukšia“ duodavo tris rublius mišioms
su „libera“ už velionies Juozapo Rukšios vėlę. Mi-

PASKUTINIS DIVIDENDAS PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1 1/4% extra)

SKAIČIUOJAMAS METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!

THE *Kings County*
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

A. Vienuolis

VYSKUPO LIOKAJAUS

nėdavo jį savo maldose ir Baronai, nes tik per jų
kalbę jis išėjęs „į mišką“ ir žuvs.

* * *

Girdėjau nuo savo senelio Jono Barono ir kaip
žuvs Juozapas Rukšia. Abu mano seneliai Baro-
nai, Jonas ir Anupras, „daraktorių“ Antanas Šim-
kūnas ir samdiny Juozapas Rukšia, visi keturi,
prieš išeidami į mišką, ilgai praktikavęsi, kaip dal-
gėmis kapoti priešų galvas, kaip juos badyti dur-
tuvais, ietimis, kaip pulti, kaip gintis, ir pratinda-
vęsi per naktį išgulėti ant plikos žemės po viena
sermėgėle.

Anykštėnams buvo įsakyta rinktis Šlavėnų dva-
ran ir pasiduoti pono Gustavo Brazausko vadovy-
bei, o pačiam G. Brazauskui — traukti su sukilė-
liais į Svėdasus ir prisijungti prie dvarininko Salų
Marikonio vaiko. Atsisveikinę su savo namiškiais,
visi keturi naktį perbridę Šventąją upę ir, dar su
patamsėliu, pribuvę į Šlavėnų dvarą. Dvare Anup-
ras, kuris buvo jau baigęs Panevėžio realinės gim-
nazijos šešias klases, gavęs pabalnotą arklį ir kar-
dą, Jonas — medžioklinį šautuvą, o Rukšia ir Šim-
kūnas po ietį, o savo darbo mirties įrankius, dvi
kreivas dalges ir du durtuvus, atidavę „amunici-
jos“ sandėlin. Kitą naktį Šventosios pakraščiais ir
patraukę į Svėdasus. Salų miškuose radę ir patį
Marikonį su savo „vaisku“. Iš pradžių lenkų kari-
ninkai keletą dienų pamankštinę anykštėnus, pa-
gainioję po dvaro laukus, o vėliau, prisidėjus prie
Marikonio dvarininkui Kolyškai taip pat su savo
„vaisku“, visi patraukę į Biržus. Paskui juos trau-

Adv. K. W. Michelsonas kalėjime

Praeitą savaitę, rugsėjo 17 d., Queens apskrities teisėjas paskelbė adv. K. W. Michelsono bylos sprendimą. Rezultate, adv. Michelsonas nubaustas nuo 3 iki 5 metų į Sing Sing kalėjimą už neteisėtą dviejų savo klientų pinigų pasisavinimą.

Dar birželio mėnesį adv. Michelsonas prisipažino kaltas, nusikęs 12,000 dolerių M. Aleksiejenei, Woodhaven, N. Y. ir 8,000 dolerių V. Januškienei, Jamaica, N. Y.

Teisme paaiškėjo, kad prieš adv. Michelsoną yra ir daugiau skundų. Iš kitų savo klientų bei pažįstamų jis yra paėmęs dar apie 38,000 dolerių.

Kadangi adv. Michelsonas prisipažino kaltas, tai jis čia pat, iš teismo, buvo nuvežtas į kalėjimą.

Michelsonas buvo gana plačiai žinomas veikėjas ir populiarius advokatas. Jo, kaip advokato, patarnavimais nau-

dodavosi visų politinių pakraipų lietuviai, net tie, kurie kritikuodavo jo praeities klaidas -- bendradarbiavimą su komunistais ir t. t. Bet niekam iš jų nekildavo abejonė, kad adv. Michelsonas galėtų būti nesąžiningas savo profesijos darbe. Nenuostabu, kad šis įvykis padarė slėgencio išpūdzio. Ypač buvo nemalonu socialdemokratams, kurių grupei adv. Michelsonas priklausė. Pastarieji, beje, kaip savo narį, suspendavo dar praeitą žiemą.

SKAITYTOJAI,

negavę atskiro paraginimo apie jų prenumeratos išsiųsimą prašomi žvilgtelti į savo adresą, pažymėtą viršų Vienybės antraštės. Laiku prisiųsta prenumerata yra taip svarbu, kaip ir laiku gauta žinia.

Mums reikia Kultūros Klubo

J. BUDZEIKA

Dvidekimojo amžiaus antrą pusę pereis žmonijos istorija kaip laikotarpis didžiųjų technologinių, socialinių ir dvasinių pasikeitimų. Labai trumpai nusakant, šie didieji pasikeitimai yra tie: (1) nepaprasta technologijos pažanga kas ryškiausiai pasireiškia atominės energijos panaudojimo militariniame ir ekonominiame srityse; (2) visų pasaulio kraštų smarki industrializacija ir visų tautų noras sparčiai kelti savo ekonominį gerbūvį, ypatingai tarpe ekonomiškai atsilikusių kraštų; (3) nepaprasta susisiekimo priemonių pažanga, kuri suartina ir sujungia žmones, ir skleidžia naujas idėjas ir mintis daug greičiau ir efektingiau, negu tai yra buvę prieš keletą dešimtmečių; (4) Vakarų pasaulio tautų noras federuotis į didelius politinius ir ekonominius vienetus ir iš to plaukia kintančios pažūros ir nacionalizmas.

Tautos gyvenimą. Mes irgi, būdami visos žmonijos nariai, turime pritaikyti savo dvasinį ir materialinį gyvenimą prie naujų žmonijos idėjų ir naujų gyvenimo formų. Tai liečia ne tik mūsų gyvenimą tremtyje, bet taip pat lietuvių tautą kraite, kuri irgi dalinai jau šiuo metu yra veikiama Vakarų pasaulyje vykstančių pasikeitimų. Gi komunizmui galutinai žuvus ir užleidus vietą naujai samvarkai, lietuvių tauta dar stipriau bus veikiama atominio amžiaus reikalavimų. Mums dabar darosi jau aišku, kad mes negalime izoliuotis nuo tų didžiųjų Vakarų pasaulio pasikeitimų ir negalime bėgti į 1939 metų praeitį. Mes turime todėl giliai analizuoti, kas vyksta šiuo metu pasaulyje ir kaip mes galėsime prie to prisitaikyti.

reikalavimų.

Geriausia plotme tokiems intelektualiniams pasikalbėjimams būtų, savaime aišku, mūsų pasaulėžiūrines sroves ir kultūrinės organizacijos, kurių dauguma turi savo centrus New Yorke. Deja, tos organizacijos iki šiol nėra parodžiusios ta linkme jokio didesnio susiinteresuotumo, ir neteko girdėti, kad kas nors būtų daroma ateityje. Todėl norėtusi kreiptis (Vienybės Redaktorių ir prašyti) kintantis iniciatyvos suorganizuoti savo naujos patalpos KULTŪROS KLUBĄ ir pritraukti į jį visus tuos, kurie tais klausimais domisi, o tokių New Yorke be abejonės yra nemažai. Tai būtų neideologinis ir nepartinis klubas, kuris kviestų visus besidominčius lietuvių reikais susirinkti pasikalbėti apie dabartiniame pasaulyje vykstančius dvasinius ir ekonominius pasikeitimus. Jeigu toks klubas sugebėtų suorganizuoti tokių pasėkusių ciklą, mūsų kultūrinis gyvenimas labai pagyventų ir iš to būtų naudos visai visuomenei, nes ji galėtų pasinaudoti tų pasėkusių išvadomis svarstydama įvairias lietuviškas problemas. Būtų naudos taip pat visiems tiems, kurie aktyviai tame pasėkusiuose dalyvautų, nes tai leistų jiems arčiau susipažinti, ir taip pat duotų progos suformuoti ir išryškinti savo mintis, kas visiems mums kartu nuo karto yra reikalinga.

Tie visi veiksniai nepaprastai stipriai veikia ir visos žmonijos gyvenimą ir keičia jos kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo turinį bei formas. Visos tautos, jeigu jos nori naudotis žmonijos kultūros ir mokslo pažanga, turi pasiduoti tų veiksnių įtakai, ir pasekoje jos turi keisti kaip kurias pažiūras į savo kultūrinį gyvenimą. Tos tautos, kurios nenori to daryti, atsiduria pavojuje, kad jos galėsiančios atsilikti nuo viso pasaulio pažangos ir likti dvasiniame ir materialiniame skurde.

Tie visi pasikeitimai, savaime aišku, veikia ir lietuvių

Tiems visiems klausimams svarstyti reikalinga mums daugiau susieiti ir pasikalbėti. Neseniai įvykęs New Yorke PLB Seimas parodė, kad mūsų visuomenės tarpe yra daug susirūpinimo ir dėmesio lietuviškos kultūros reikalams. New Yorke ir jo apylinkėse yra susisipietę didelis lietuvių skaičius, kurie tais klausimais dažnai galvoja, kas taip ryšku priaugančios atominės kartos tarpe. Tačiau nežinrindami to, kad New Yorkas yra Amerikos lietuvių politinis ir intelektualinis centras, šis šiol mes nesame turėję jokių platesnių pasitarimų apie lietuviškos kultūros prisitaikymą prie atominio ir industrinio amžiaus

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9737

Lietuvių vadovaujama

Schuyler Savings & Loan Association

OF KEARNY, N. J.
įsteigta 1924 m.

24 Davis Avenue Kearny, N. J.
Telefonas WY 1-7260
Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius,
nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6
iki 8: 30 v. v.
KAPITALAS \$1,700,000 MOKAMA 3%
Aprausta iki 10,000 dol.

Atsiminimai

RUKŠOS PASLAPTIS...

kęs į Biržus su savo vaisku ir dvarininkas Ignacas Daugėla. Marikonis pykosi su juo iš senų laikų dėl Svėdasų bažnyčios varpų. Mat, Marikonis Svėdasų bažnyčios požemiuose išmūrėjęs sau ir savo familijai grabovietę, o Ignacas Daugėla įtraukęs į varpinę varpus, kurie skambinant lyg kalbėję: „Ignacy Daugėla! Ignacy Daugėla!“ Marikonis užsigavęs ir iš Varnių atgabėjęs tokį didelį varpą, kad kai juo skambinę, tai ant visos parapijos bauptė bauptė: „Marikoon! Marikoon!“ Dėl savo varpų abu dvarininkai ir susipykę. Vėliau Svėdasų varpinyčia neišlaikiusi tokios varpų sunkenybės ir suskilusi. Krisdamas Marikonio varpas pats sudužęs, sutriuškinęs ir Ignaco Daugėlos varpelius. Dėl tų varpų abu ponai taip susipykę, kad net melstis važinėję vienas į Kamajus, kitas į Rokiškį, bet ne į Svėdasus. Abiejų dvarininkų sutaukinti iš ponų pusės dalyvavęs Gustavas Brazauskas, iš valstiečių sukilėlių — mano senelis Jonas Baronas. Pirmininkavęs gi lenkas karininkas varšaviokas. Iš pradžių Daugėla spyrėsis, reikalavęs, kad Marikonis pas jį atvyktų ir atsiprašytų, bet vėliau, dėl švento „ojczyznos“ reikalo, nusileidęs, ir abu kaimynai dvarininkai, susitikę ant savo dvarų rubežiaus, padavę vienas kitam rankas, apsiašaroję ir net pasibučiavę. Daugėla tą pačią dieną prisijungęs prie Marikonio ir pasidavęs jį vadovybei. Lenkų karininkas iš pradžių priėmęs Daugėlos vaisko „paradą“, o paskui gainiojęs po laukus ir mokinęs kaip su priešu kautis. Biržų miškuose radę ir daugiau sukilėlių su savo vadais, ir viskas buvę gerai. Atmušę net du caro kariuomenės puolimus, ir patys pra-

dėję puldinėti mažesnes priešo dalis. Tik vieną naktį atėjęs į Biržų miškus su savo vaisku Švenčionių dvarininkas Lapocinskis. Atėjęs su daugeliu pėsčių ir raitų sukilėlių bajorų ir prastų kaimiečių. Be to, atsinešęs ant arklių keturis mozierius ir atsivežęs keletą bačkų parako, kelis vežimus kalavijų, dalgių, durtuvų, šautuvų, maisto. Ponas Lapocinskis turėjęs iš Vilniaus Kalinausko įsakymą visus sukilėlius, nuo Švenčionių iki Biržų, rinkti po sava vėliava. Norėjęs prisijungti ir Salų Marikonį, bet Marikonis, laimėjęs du mušius su caro kariuomene, griežtai pasipriešinęs ir pasiaikiškęs, kad kunigas Mackevičius įsakęs jam su niekuo nesijungti, o laukti tolimesnių jo nurodymų. Pasipriešino Lapocinskiui ir Kalyška su Ignacu Daugėla, ir kiti. Kilę kivirčų ir nesuspatingumų. Vieną naktį Salų Marikonis su keletu dvarininkų ir su visu savo vaisku atsiskyręs nuo Lapocinskio ir patraukęs į Šiaulius. Kartu su Marikoniu patraukęs į Šiaulius ir G. Brazauskas su savo anykštėnais. Anksti rytą, vos išvedus Marikoniu savo armiją iš miško, susidūrę su rusais. Krūmuose pabūbėjusios kelios armotos ir apipylusios sukilėlius „kartečiais“ (dideliais šratais) kaip žirniais, kad net dalgės sužvangėjusios. Vieni sukilėlių sukniubę vietoje, kiti pasileidę bėgti atgal į mišką, dar kiti sulindę į griovius, į vandens pilnas linmarkas. Susimaišę daliniai, niekas nebedavinėjęs jokios komandos. Dingęs ir pats vyraujantis vadas Marikonis, ir jo pavaduotojai. Iš sukilėlių niekas nė vieno šūvio nepaleidęs, nes nebuvo į ką ir šaudyti.

Pirmu armotos šūviu buvo sužeistas ir Juozapas Rukšia. Jis parpuolęs ant žemės ir dar surikęs: „Dėde, nepalik manęs maskoliams!“ Jonas Baronas ir Antanas Šimkūnas pagriebę jį vienas už vienos rankos, kitas už kitos ir, bėgdami į mišką, vilkę paskui save. (B.d.)

Lietuviai Advokatai

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

CLEMENT A. VCKET
(Vokietaitis)
41-40 73rd STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEwton 9-6620

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

VALLY'S Restaurant

Savininkas
JUOZAS VALKAUSKAS
ir
JONAS SRIGIS
Vieta, kurią lanko visi senieji. Čia gimusių ir naujienų lietuvių.
863 BANA STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. PLaza 3-9838

BILL'S BAR

(Buv. Atletų Klubo name)
W. OSIPAUŠKAS
Savininkas
Gerai gėrimai, geras maistas,
draugiška nuotaika
168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

AKADEMINĖS MINTYS

REDAKCIJĖ KOLEGIJA: D. Alytaitė, R. Arūnaitė,
G. Purelytė, J. Bažanskas, S. Sirusas, V. Virbickas.
MEDŽIAGA SIŪSTI: S. Sirusas, 86-17 76th St.,
Woodhaven 21, N. Y. Telefonas: MI 2-1524.

Akademinėj pastogėj

Prie darbo

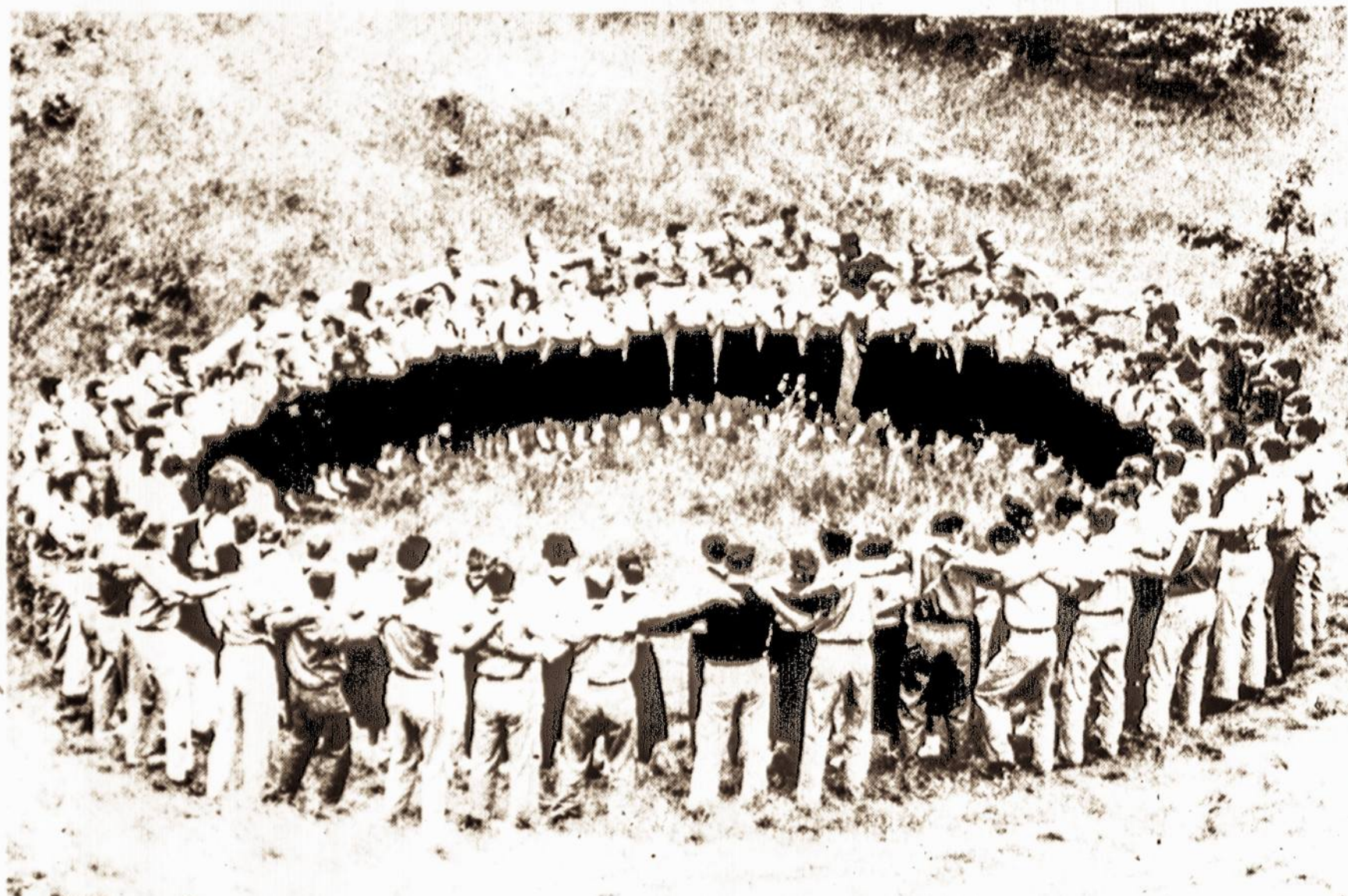
Pasibaigė atostogos, stovyklos, gegužinės, pajūriai ir kitos vasaros linksmybės. Vėl atėjo laikas grįžti prie rimto ir kieto darbo. Vėl reikia pasirūpinti išsėti pusmetį prie knygų, nepaisant visų rudens ir žiemos vilionių linksmitis.

Reikės pasveikinti naujuosius studentus, palinkėti jiems išvermės ir laimės. Pasistenkime juos įtraukti į savas korporacijas ar studentiškas organizacijas, nes tik čia jie susipažins su lietuviška - studentiška dvasia. Reikės pasveikinti ir baigusiuosius, pakelti juos į filisterius ir stengtis juos "iškrapštyti" iš studentiškos veiklos, nes jaunesnieji -- tikrieji studentai - turi užimti jų vietas. Reikės kelti junjorus ir senjorus, senjorus į filisterius. Reikės ruošti susirinkimus, minėjimus, studijų dienas, studentiškus alučius ir kitokio pobūdžio intelektualinius bei kultūrinius pajudėjimus. Reikės palenkti galva ir riedančia ašara išleisti į amžiną nelaisvę tuos, kurie krito kovoje su priešinga lytimi. Galų gale reikės ir studijuoti - kietai ir išvermingai.

Taigi, prieš akis šiam semestru turime platų ir sunkų darbo barą. Semestro pradžios proga tenka visiems kolegoms ir kolegėms palinkėti sėkmės studijose ir giedrios nuotikos studentiškuose užsiėmimuose.

V. VIRBICKAS

M. Grigavičiūtė iš Chicago yra naujai išrinktoji Akademikų Skaučių Draugovės pirmininkė.

Akademikai tautinėje stovykloje.

A. Eidukevičiaus nuotrauka

SKAUTAI AKADEMIKAI TAUTINĖJ STOVYKLOJ

Rugpjūčio 15 - 30 Milford, Mich. įvyko IV-ji Skautų Tautinė Stovykla. Čia savo pastovyklę turėjo ir akademikai skautai. Suskrido gausūs būrys A. S. S. narių iš įvairių JAV ir Kanados miestų pastovyklauti gražioje gamtoje ir atsigausti po sunkaus mokslo bei darbo. Tačiau pasilinksminimas ir poilsis nebuvo jų vienintelis tikslas. Korp! Vytis drauge su Akademikų Skaučių Draugove didele dalimi prisidėjo prie šios masinės stovyklos programos išpildymo. Dirbdami bendromis jėgomis, mūsų energingi akademikai ne tik sugebėjo savo skambiomis dainomis sukelti linksmą nuotaiką stovyklautojų tarpe, bet ir suteikė jiems svarbių bei lavinančių žinių per savo paskaitas ir diskusijas.

Skautų akademikų pastovyklių viršininkais buvo N.

Šalkauskaitė ir J. Liubinskas. Abu gražiai palaikė tvarką akademikų tarpe. O jų buvo gražus būrys: Chicago 62, Cleveland - 25, Urbana - 14, Toronto - 13, Detroit - 11, New York - 11, Waterbury - 5, Boston - 3, Los Angeles - 1, Uruguay - 1.

Akademinis Skautų Sąjūdis redagavo stovyklos dienraštį: 800 egz., 6-8 puslapiai kasdien.

Laikraščio vyriausio redaktoriaus pareigas ėjo T. Remeikis. Jam asistavo G. Musteikytė, V. Mantautas, J. Drasutytė, R. Tonkūnaitė, A. Saulaitis, A. Sidzikauskaitė, J. Gelazilė, J. Tamulevičius, V. Miliauskas ir V. Reklaitis. Dienomis ir naktimis redakcijos palapinėj darbas virė. Todėl ir laikraščio turinys buvo įdomus. Be to, A. S. S. stovyklos metu išleido dainų rinkinį, kuris buvo išdalintas visiems stovyklautojams. Jame buvo surašytos stovyklos populiariausios dainos. Jų tarpe buvo ir IV T. S. daina "Laužai liepsnoja vakarus".

Akademikų darbotvarkėje buvo gausu paskaitų ir pašnekėsių. Paskaitas skaitė akademikai skautai: V. Mantautas, T. Remeikis, I. Čepėnaitė ir V. Černius. Tėmos: Tautinio auklėjimo metodika, A. S. S.

inašas į jaunosios kartos gyvenimą, pavergtosios Lietuvos jaunimo auklėjimo vaizdas, skautybės metodo pritaikymas įvairaus amžiaus jaunuoliams, vadovo santykis su skautais, mandagumas - pagrindas sėkmingam žmonių bendravimui. Be to, skautai akademikai buvo kviečiami dar ir informuoti jaunesniuosius skautus jiems įdomiausiais klausimais. Per vieną seserijos sueigą A. Sidzikauskaitė pravedė pašnekėsi apie asmeninį grožį.

Rugs. 21 d. buvo paskelbta studentės skautės diena. Ta proga akademikės patengė simpoziumą kitoms skautėms tema "Studentė skautė", kuri buvo padalinta į 3 pagrindinius punktus: J. Variokojienė kalbėjo tema "Moteris ir studijos", A. Avizienytė patiekė A. S. D. istorijos bei ideologijos, J. Drasutytė papasakojo apie skautiškas akademiškas tradicijas ir studentės skautės reikšmę skautijai. Simpoziumą koordinavo A. Malcanaitė. Ta pačia proga akademikės parengė eilėraščių ir dainų mantazą, kuris buvo transliuojamas per stovyklos radiją.

Stovykloje taip pat buvo įsisteigęs studijų informacinis centras, kurį suorganizavo akademikai skautai. Šis centras

G. Penikas, A. Eidukevičius ir J. Tamulevičius, AM foto bendradarbiai, buvo skautų Tautinės Stovyklos oficialūs fotografai. Jie pagamino apie 1500 nuotraukų ir susuko spalvotą filmą iš stovyklos gyvenimo.

V. Virbickas, R. Cenkus ir J. Mačiūnas, N. Y. studentai, vasaros metu padarė didesnę kelionę po Ameriką ir Kanadą.

A. Mickevičius, Liet. Stud. S-gos JAV Centro Valdybos pirm. ir Korp! Vytis pirm., pareigas perleido J. Liubinskui iš Urbana, Ill.

V. Ramanuskas, Korp! Vytis junjoras ir N. Y. studentų skyriaus vicepirm., vasaros metu 6 savaites praleido ROTC stovykloj, Virginijoje.

V. Jakas, Liet. Stud. S-gos N. Y. Sk. pirm., susižiedavo su D. Kaunaite.

Dr. V. Vygantas, Lituanus redaktorius, siunčia sveikinius iš Pietų Amerikos, kur jis su žmona, buv. M. Ingelevičiūte, leidžia medaus mėnesį.

Santaros Centro Valdybą sudaro J. Lintakas - pirm., L. Narbutis ir A. Ilasevičius - vicep., L. Liškūnaitė - sekr. ir L. Šmulskštys - išd.

Neolituany pobūvis

Praeitą seštadienį, rugsėjo 20 d. Vienybės namuose įvyko labai jaukus Kor. Neo-Lithuania pobūvis, kuriame dalyvavo apie 60 studentų bei studentų ir svečių. Programoje, buvo vaišės, pokalbiai, dainos ir šokiai, kurie tęsėsi iki vidunakčio.

suteikė jaunesniems skautams progą pasiteirauti apie aukštesnio mokslo siekimą Amerikoje. Centrą vedė A. Jankauskaitė.

Korp! Vytis stovyklos metu surengė susipažinimo valandėlę pakviesdami stovyklos vadovybę

(Nukelta į 11 psl.)

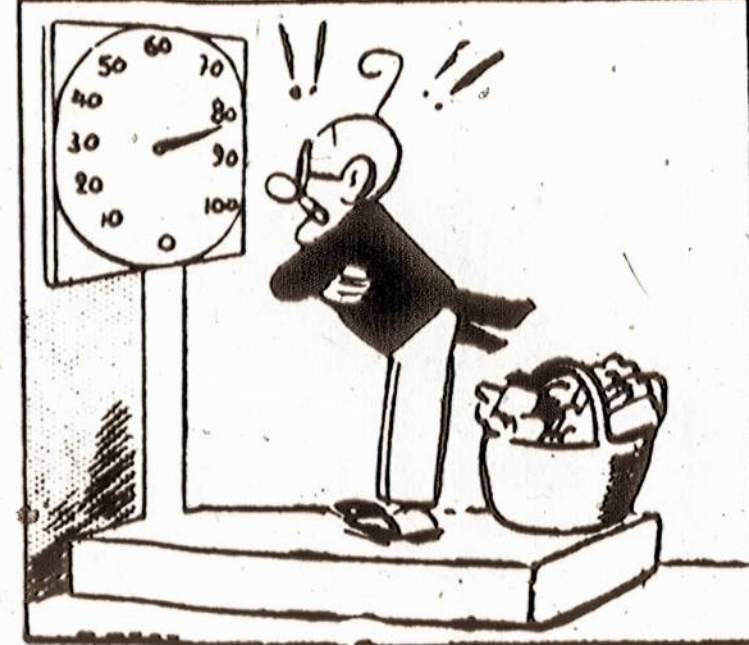
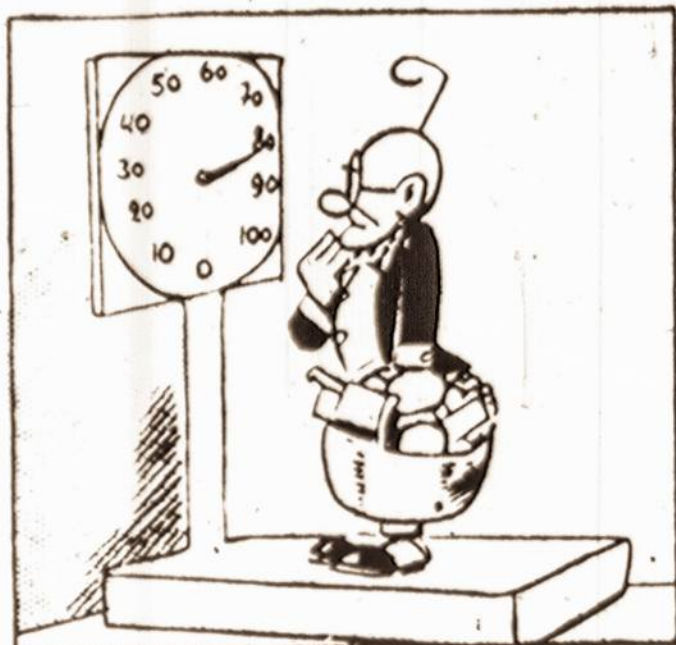
SCHELL'S RED CROSS PHARMACY

P. G. SCHELL - C. W. RAKSTIS
PHONE VI. 2-5460

COR. EAST MAIN AND SCHUYLER STS.
AMSTERDAM, N. Y.

Melchijoro Puteles nuotyčiai

Akademikai...

(Atkelta iš 10 psl.)

ir atskirų vienetų reprezentantus. Sesės akademikės paruošė skanias valges svečiams pavaišinti. Po vaišių buvo sudarytas ratelis ir linksmai padainuota, pritariant akordenu R. Keziui.

Studentiškos nuotalkos akademikų tarpe taip pat netrūko. Visur skambėjo jų linksmos liaudies ir studentiškos dainos. Vakarui artėjant, kai stovyklos rajoną po mažu gaubdavo nakties tyla, mūsų akademikai suėdavo į savo tradicinį laužą, kuriam buvo parinkta žavinga vieta miške ant ežero kranto. Ten, prie gyvai liepsnojančio lauželio linksmas juokas ir daina aidėjo per mišką. Kai laužas pradėdavo gesti ir nuskambėdavo paskutiniai "Ateina naktis" aidai, visi tyliai išsiskirstydavo į savo palapines.

Greitai skrido stovyklos dienos. Atėjo nelauktoji atsisveikinimo valanda. Po linksmo praleistų dienų teko visiems nenoromis keliauti į namus. Linksmi rateliai gražioje gamtoje, skambios studentiškos dainos aidai, žavingi akademikų laužai virto tik gražiais prisiminimais. Tačiau studentiškos nuotalkos sukurtą ugnelę dar ilgai liepsnos visų dalyvavusių širdyse.

D. ALYTAITE

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Crescent St.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, III-Fl fonografi (tape records), orš vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbliai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, III-Fl.

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-5544

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440VYTAUTAS BELECKAS
SALĖS IR RESTORANO
SAVININKAS

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Vienas gražiausių užieigų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

PARK FLORIST
MATHEW MAZEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112**DĖMESIO!****DĖMESIO!****Lietuviška duona****Lietuviškas sūris****Lietuviškos dešros****ir skilandžiai**

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAIUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Miles Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų,
kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą

PETRĄ LISAIUSKĄ

64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI**JUOZAS GARŠVA**231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770**STEPHEN AROMISKIS**

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335**MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME**

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvų direktoriai išnuomoja automobilius
(valiems reikalams).

VIENYBĖ

Ligija Bieliukienė ir Vl. Zilinskas dalyvavo Liberalų-Demokratų Unijos posėdžiuose, New Yorke.

Feliksas Morkus, kuris su žmona Emilija dabar stostogauja Miami, Floridoje, siunčia linkėjimus. Drauge siunčia linkėjimus Anita Navickaitė-Karns ir Ona Navickienė.

B. Kučinskas, Holy Light bažnytinis žvakių dirbtuvės savininkas, po ilgesnių atostogų Prancūzijoje, grįžo į Brooklyną. Kučinsko žmona su sūnum tebėra Prancūzijoje.

Inž. Vyt. Vėbštas su žmona, po 6 mėnesių kelionės Europoje ir Šiaurės Afrikoje, grįžo į Ameriką ir pakeliui į Chicago buvo sustojęs pas Bronių ir Ligiją Bieliukus Richmond Hill, N. Y.

Bronė Spūdienė ir Marija Akelienė buvo nuvykusios į SLA penktojo apskrįčio iškylą, įvykusią Atlantic City, N. J.

Dr. Vandai Suogienei, istorikei, pagerbti, rugsėjo 20 d. ALTS skyriaus namuose, Bostone, įvyo iškilminga vakarienė. Suogienė, poeto Balio Suogos našlė, yra Lietuvos Istorijos ir kitų knygų autorė.

Dr. V. Paprockui išvykus į Gydytojų Korporacijos Fraternitas Lithuania 50 sukakties iškilmes Chicagoje, jo ofisas bus uždarytas iki rugsėjo 29 d.

Prof. V. Bacevičius pranešė, kad šią vasarą Varšuvoje mirė jo motina, 80 m. amžiaus. Pianisto tėvas miręs 1952 m. Lietuvoje.

Inž. R. Kaminskas iš Los Angeles, Cal. tarnybos reikalais lankosi New Yorke.

J. Jokubauskas, sporto veteranas, aplankęs Bostono, New Yorko, Baltimorės ir Clevelando lietuvius, grįžo į Chicago.

Pradėjo darba

Operetės Choro Valdyba, Chorui pradėjus naują darbo sezoną, maloniai kviečia visus lietuvius mėgstančius dainą stoti choro nariais. Chorui vadovauja muz. Myk. Cibas. Repeticijos vyksta kiekvieną penktadienį 8 v. v. Liet. Pil. Klubu patalpose, 280 Union Avenue, Brooklyne.

REIKALINGAS prižiūrėtojas (superintendent) 48 šeimynų namui su automatinu keltuvu ir kitais moderniais įrengimais Flatbush. Alyginimas: trijų kambarių butas ir 130 dolerių mėnesiui. Kreiptis: S. L. Kravat, 2312 E. 63rd St., Brooklyn 34, N. Y.

ISNUOMOJAMAS gražus 5 kambarių butas su šiluma, karštu vandeniu, vonia ir kitais patogumais prieinama kaina. Kreiptis: 741 McDonough St., Brooklyn 33, N. Y. Tel. GL 2-7277.

Parduodama barberinė su dviem gražiais kambariais ir visais įtaisymais. Geras pelnas ir graži vieta. Kreiptis: 56-26 64th St. Maspeth, N. Y.

J. Ragauskienės paslaptinga mirtis

PATERSON, N. J. -- Rugsėjo 16 d. Kalvarijos kapuose palaidota paslaptinomis aplinkybėmis mirusi Julija Ragauskienė.

Buvo taip. Rugsėjo 7 d. Rahway, N. J. parke įvyko Stuko radijo piknikas, į kurį buvo atvykusi velionė su vyru Martynu ir sūnum Vincu. Grįžus namo, apsižiūrėta, kad Ragauskienė neparvažiavo nei su vyru, nei su sūnum, kuris į pikniką buvo atvykęs atskirai. Pradėta ieškoti, ir tik ketvirtą dieną velionė buvo rasta pusgyvė raiste. Iš karto sūnus tvirtino, kad motina buvusi užpulta, apdaužyta ir vėliau ten pamesta. Policija, betgi, kitokios nuomonės. Ji mano, kad 70 m. amžiaus Julija Ragauskienė galėjusi apalpti krūmuose, kur jos aimanavimai nepasiekė ieškotojų ausis. Gydytojai nustatė, kad Ragauskienė mirė širdies liga ir plaučių uždegimu.

Apie šį įvykį plačiai rašė vietos laikraštis The Morning Call. Martynui Ragauskui, kuris yra Vienybės skaitytojas, feiškiama užuojauta.

Kiek galima siųsti Lietuvon?

Globe Parcel Service Inc., 1991 Broadway, New York 23, N. Y., vedėjas Mr. Norman Lyons, prašo mus pranešti, kad Globe Parcel Service, New Yorko, kasdien gauna siuntinius kurie yra perdideli persiųsti į Lietuvą. Tokiais atsitikimais pasitaiko nemalonūs atidėliojimai ir galimas daiktų grąžinimas kliento sąskaiton.

Klijentai sako, kad laikraščiai skelbė, jog galima siųsti siuntinius iki 44 svarų svorio. Globe Parcel Service niekad neskelbė, kad galima siųsti siuntinius iki 44 svarų. Šių metų pradžioje, Globe Parcel Service savo pranešimuose klijentus informavo, kad Tarptautinės Pašto Taisyklės siuntinių dydį ribuoja iki 72 colių (ilgis ir juosmuo neturi viršyti 72 colius). Pavyzdžiui, standartinio dydžio dėžė maisto produktų galima siųsti iki 44 svarų kiekio. Tačiau drabužiai, medžiagos ir kt., sveriantieji 44 svarus, praktiškai negali sutilpti 18x14x12 colių dėžėje.

Todėl Globe Parcel Service New Yorke, prašo savo klijentų patikrinti siuntinių dydį, kad būtų išvengtas nereikalingas atidėliojimas. (sk.)

APAČIOJE: R. Kezys, ilgametis New Yorko skautų tūntininkas ir įvairių jaunimo bei akademinų organizacijų vadovas, rugsėjo 20 d. pasitraukė iš tūntininko pareigų. (Nuotraukoje R. Kezys su savo sesute Danute).

SPORTAS

Rugsėjo 28 d. LSK komandos vyksta į Bridgeport, Conn. žaisti pirmenybių rungtynes prieš Bridgeport SC. Rungtynės įvyks Glorietta Manor aikštėje - rezervinė komandos 1:15 val., o pirmosios 3 val. Žaidėjai persirengia Schwaben Hall, 37 French St., Bridgeport Conn. (tel. Edison 3-9945) kur po rungtynių abiejų komandų žaidėjams bus suruošti pietūs. LSK žaidėjai, kelienei į Bridgeport, renkas savo naujoje būstinėje, Lietuvių Atletų Klube, 10 val. iš ryto. Naujai išrinktas LSK komandos vadovas Antanas Bagdziunas, šiom rungtynėm tikisi sąstatą sudaryti iš sekančių žaidėjų: Hlavac, Mileris, Ramanauskas, Vaitkevičius, Didžbalis, Butrimas, Remėza, Dubauskas, Jokubaitis, Starolis, Kli-gys, Daukša, Krušinskas.

Rugsėjo 21 d. skelbtos varžybos, tarp LSK ir Ukrainian SC pirmųjų komandų, dėl lietingo oro, buvo atšauktos. Rezervinė komanda, pirmenybių sezono debiute, pasirodė nekaip, pralošdama rungtynes 6:2.

Yra organizuojama LSK jaunučių futbolo komanda, Kandidatus, kurie turi būti 8 ir 13 metų amžiaus, prašome kreiptis pas klubo sekretorių Saulių Remėzą, 47 Van Siclen Ave., Brooklyn 7, N. Y. Telefonas: MI 7-6189.

Rytų Sporto Apygarda šaukia 11-ji Lietuvių Sporto Klubų atstovų bei sporto darbuotojų suvažiavimą, spalio 18-19 New Yorke.

Suvažiavimas vyks Hotel New Yorker, 8th Avenue ir 34th St., New Yorke.

Suvažiavimui, kiekvienas sporto klubas siunčia po 3 atsto-

VIRŠUJE: Du sukaktuvinkai. Praeitą trečiadienį Baltijos Laisvės Namuose, New Yorke, įvyko Lietuvos Laisvės Komiteto suruoštas pobūvis Juozui Audėnui (kairėje) ir Kiprui Bielinui pagerbti. Mat, pirmajam sukako 60 metų, o antrajam - 75. Abu šie žymūs veikėjai yra Lietuvos Laisvės Komiteto nariai.

Vyt. Maželio portretai

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

SEKMADIENI DIDELĖS IŠKILMĖS MASPETHE

Ši sekmadienį Maspeth įvyksta didelės iškilmės. Lietuvių Piliiečių Klubas savo namuose, 69-61 Grand Avenue Maspeth, kontraktoriui Jonui Klasčiui vadovaujant, baigė įrengti erdvią, modernišką salę, kurios iškilmingas atidarymo banketas įvyksta šį sekmadienį, rugsėjo 28 d., 3 val. p.p. Programoje: humoristas Vitalis Zukauskas, solistas Al. Vasiliauskas ir trumpos svečių kalbos. Sokiams, kurie prisidės 8 v. v., gros Bojelio orkestras.

MIRĖ

Jokūbas Zabaraukas, 65 m. amž. gyv. 86-14 164th Street, Jamaica, N. Y., mirė rugsėjo 12 d. Palaidotas rugsėjo 16 d. iš Apreiškimo par. bažnyčios į Kalvarijos kapus. Liko žmona Ona, sūnus Pranas, duktė Ona, broliai Jonas, Antanas ir Povilas (Lietuvoje). Laidojo S. Aromiskis.

Suvažiavimo svečiais kviečiamas kiekvienas lietuvis sportininkas ar lietuvis besidomintis mūsų jaunimo fizinio auklėjimo ir sportinio judėjimo klausimais.

RYTŲ SPORTO APYGARDA

STANISLOVUI LADUKUI- LADAVIČIUI MIRUS,

nuoširdžią užuojautą reiškia

MARIJAI LADUKIENEI, MONTVILŲ ŠEIMAI IR GIMINĖMS,

KUMPIKŲ ŠEIMA